

Rejestr umów o dzieło

Analiza danych z formularzy RUD przekazanych
od 1 stycznia do 30 czerwca 2024 r.

Warszawa 2024

ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH

**Rejestr umów o dzieło. Analiza danych z formularzy RUD przekazanych
od 1 stycznia do 30 czerwca 2024 r.**

Opracowanie tekstu: Zespół Analityki i Inżynierii Danych

Opracowanie graficzne: Departament Zarządzania Dokumentacją i Poligrafią

Wydawca

Zakład Ubezpieczeń Społecznych

ul. Szamocka 3, 5

01-748 Warszawa

Spis treści

1. Wstęp	2
2. Sposób składania zgłoszeń umów o dzieło.....	3
3. Zgłoszenia umów o dzieło w poszczególnych kwartałach.....	4
4. Zgłaszający umowę o dzieło	6
4.1. Rodzaje podmiotów zgłaszających umowę o dzieło.....	6
4.2. Zgłaszający umowy o dzieło w podziale na województwa.....	7
4.3. Zgłaszający umowy o dzieło w podziale na oddziały ZUS	10
5. Wykonawcy umów o dzieło.....	11
5.1. Płeć wykonawców umów o dzieło	11
5.2. Wykonawcy umów o dzieło w podziale na województwa	13
5.3. Cudzoziemcy jako wykonawcy umów o dzieło.....	14
5.4. Wykonawcy umów o dzieło według sekcji PKD płatników składek ..	17
6. Średnia długość trwania umów o dzieło	19
7. Struktura płatników składek zgłaszających umowy o dzieło	20
7.1. Podział płatników składek zgłaszających umowy o dzieło ze względu na liczbę ubezpieczonych	20
7.2. Podział płatników składek zgłaszających umowy o dzieło ze względu na sekcję PKD	21
8. Sekcje PKD najczęstsze w województwach wśród płatników składek zgłaszających umowę o dzieło	22
9. Liczba formularzy RUD w latach 2021–2024 – porównanie kwartalne w wybranych aspektach.....	25
10. Podsumowanie	30

1. Wstęp

Obowiązek informowania ZUS o umowach o dzieło został wprowadzony w 2021 r. Zobowiązani przekazują informację na formularzu RUD (zgłoszenie umowy o dzieło). Wpisują do niego dane swoje oraz wykonawcy umowy o dzieło, a także datę rozpoczęcia i zakończenia wykonywania tej umowy oraz jej przedmiot. Formularz można wypełnić i złożyć w formie elektronicznej za pomocą Platformy Usług Elektronicznych ZUS (PUE ZUS) lub w formie papierowej. ZUS zapisuje formularze RUD w rejestrze umów o dzieło.

W ramach niniejszego opracowania przekazujemy informacje o zgłoszeniach umów o dzieło, które ZUS zapisał w rejestrze od 1 stycznia do 30 czerwca 2024 r.¹ W tym czasie do ZUS przekazano 548,6 tys. formularzy RUD². Dotyczyły one ponad 696,02 tys. umów o dzieło, a informacje przekazało 48,9 tys. podmiotów, z czego 48 tys. (98,09%) to płatnicy składek. Wartym podkreślenia jest fakt, że w odniesieniu do liczby aktywnych płatników składek w ubezpieczeniach emerytalnym i rentowych, która wynosiła 2,2 mln³ (liczba płatników składek w ubezpieczeniu zdrowotnym wynosiła 2,9 mln⁴), oznacza to, że na 10 tys. płatników składek tylko 214 wykazywało zawieranie umów o dzieło w formularzu RUD. Natomiast liczba osób wykonujących umowy o dzieło wyniosła 213,1 tys. W odniesieniu do liczby ubezpieczonych, która wynosi 16,2 mln⁵, oznacza to, że na 10 tys. ubezpieczonych przypadało 131 osób zgłoszonych jako wykonujący umowy o dzieło w formularzu RUD.

W I półroczu 2024 r. złożono do ZUS mniej formularzy RUD niż w analogicznym okresie roku 2023, mniej było również unikalnych podmiotów zgłaszających, a także samych wykonawców umów o dzieło. Spadek zanotowano również w liczbie umów o dzieło wykazanych w formularzach RUD.

Wyniki analizy danych w rejestrze umów o dzieło, które zostały zawarte w opracowaniu, dotyczą:

- sposobów składania formularza RUD,
- liczby formularzy RUD złożonych w poszczególnych miesiącach,
- liczby złożonych formularzy RUD w podziale według:
 - zgłaszającego umowę o dzieło (rodzaju podmiotu),
 - województwa, z którego pochodził zgłaszający umowę o dzieło,
 - oddziału ZUS właściwego dla zgłaszającego umowę o dzieło,

¹ W kwietniu 2024 r. zostały przekazane informacje o analizach przeprowadzonych za 2023 r.

² W analizie nie uwzględniono formularzy RUD, które zawierały zapisy nieobowiązujące, wycofane oraz niesłusznie wysłane (w 2023 r. 27,8 tys. w 2022 r. 29,1 tys., w 2021 r. 73,6 tys.). W związku z powyższym, dane za lata 2021-2023 opublikowane w niniejszej publikacji różnią się od danych prezentowanych w opracowaniu dotyczącym zgłaszanych umów o dzieło za lata 2021-2023.

³ Aktywni płatnicy składek w ubezpieczeniach emerytalnym i rentowych wg stanu na 31 marca 2024 r. Portal Statystyczny ZUS, <http://psz.zus.pl/kategorie/platnicy-skladek/ubezpieczenia-emerytalne-i-rentowe>

⁴ Aktywni płatnicy składek w ubezpieczeniu zdrowotnym wg stanu na 31 marca 2024 r. Portal Statystyczny ZUS, <http://psz.zus.pl/kategorie/platnicy-skladek/ubezpieczenie-zdrowotne>

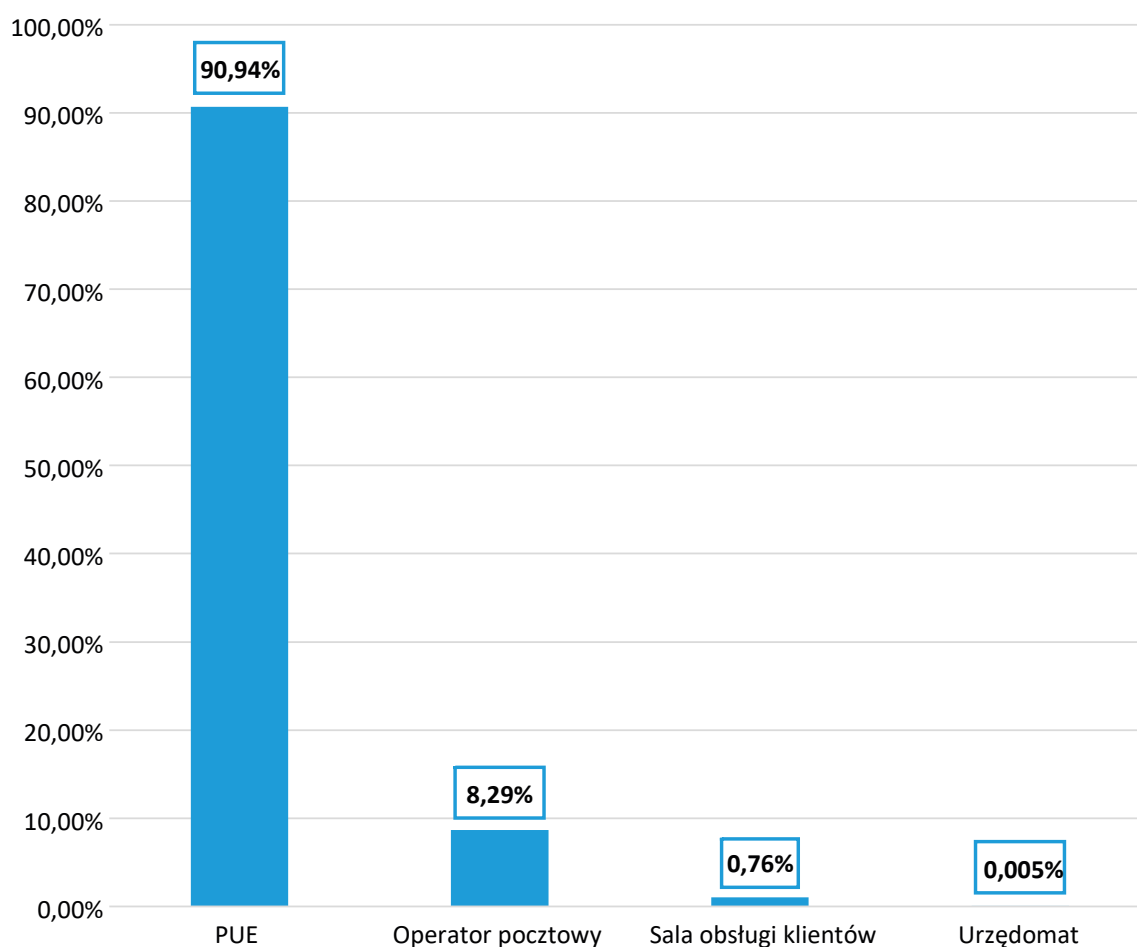
⁵ Osoby objęte ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi wg stanu na 31 marca 2024 r. Portal Statystyczny ZUS, <http://psz.zus.pl/kategorie/ubezpieczeni/ubezpieczenia-emerytalne-i-rentowe>

- liczby zgłoszonych wykonawców umów o dzieło w podziale według:
 - płci, wieku oraz województwa, z którego pochodził wykonawca umowy o dzieło,
 - sekcji PKD płatnika składek,
- średniej długości trwania umów o dzieło,
- liczby płatników składek, którzy przekazali formularz RUD, w podziale według:
 - liczby osób zgłoszonych do ubezpieczeń w listopadzie 2023 r.,
 - sekcji PKD,
- porównań składanych formularzy RUD w I półroczu w latach 2021–2024.

2. Sposób składania zgłoszeń umów o dzieło

Umowy o dzieło w I półroczu 2024 r. zgłaszano przede wszystkim na PUE ZUS. W ten sposób przekazano 498,9 tys. formularzy RUD. Jest to 90,94% ogółu zgłoszeń. W jakim stopniu korzystano z różnych sposobów zgłaszania prezentuje wykres 1 i tabela 1.

Wykres 1. Sposoby składania zgłoszeń umów o dzieło do ZUS w okresie od stycznia do czerwca 2024 r.

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

Tabela 1. Zgłoszenia umów o dzieło w podziale na sposoby składania zgłoszeń umów o dzieło do ZUS w okresie od stycznia do czerwca 2024 r.

Sposób przekazania do ZUS formularza RUD	Liczba złożonych formularzy RUD
PUE	498 913
Operator pocztowy	45 495
SOK (sala obsługi klientów)	4 176
Urzędomat	26
Razem	548 610

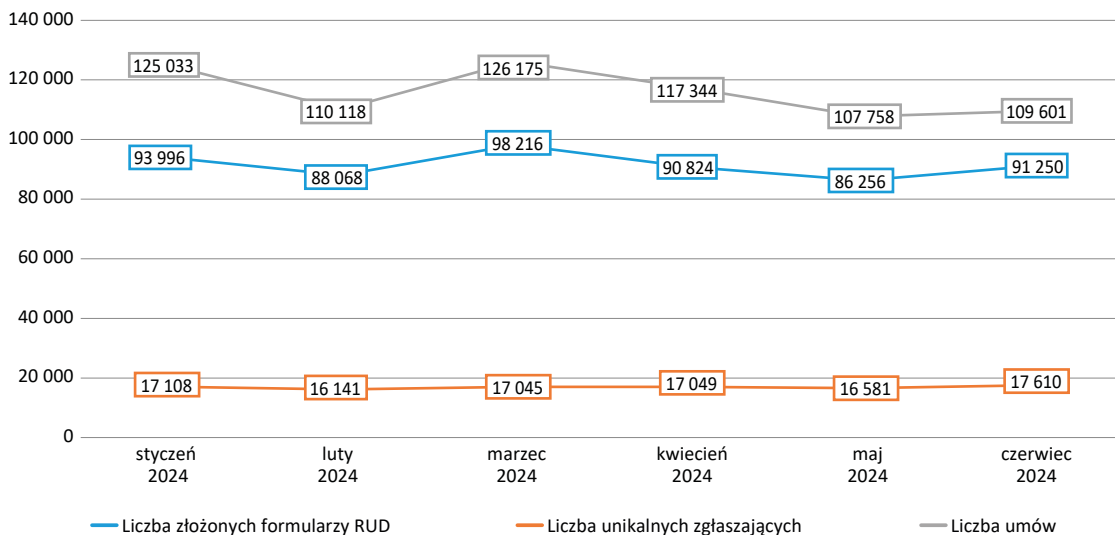
Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

Drugim najczęstszym sposobem składania formularza RUD była przesyłka pocztowa. Tak złożono 45,5 tys. tych formularzy. Stanowiło to 8,29% ogółu zgłoszeń. Rzadko składano je osobiście na sali obsługi klientów – tylko 0,76% z nich.

3. Zgłoszenia umów o dzieło w poszczególnych kwartałach

Od stycznia do czerwca 2024 r., największa liczba formularzy RUD została złożona w marcu – 98,2 tys. Zawierały one informacje o 126,2 tys. umów i zostały przekazane przez 17,0 tys. podmiotów. Szczegółowe dane prezentuje poniższy wykres 2.

Wykres 2. Podmioty zgłaszające umowy o dzieło, składane formularze oraz zgłoszone umowy w okresie od stycznia do czerwca 2024 r.*

* Liczba złożonych formularzy RUD nie obejmuje tych, które zawierały zapisy nieobowiązujące, zostały wycofane lub nieślusnie wysłane.

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

Liczba podmiotów, które złożyły formularz RUD od 1 stycznia do 30 czerwca 2024 r. wynosiła 48,9 tys. W ujęciu miesięcznym średnio 16,9 tys. podmiotów informowało ZUS o zleceniu wykonania umowy o dzieło. Największa liczba podmiotów, które złożyły formularz RUD wystąpiła w czerwcu i wyniosła 17,6 tys., najmniejsza w lutym – 16,1 tys.

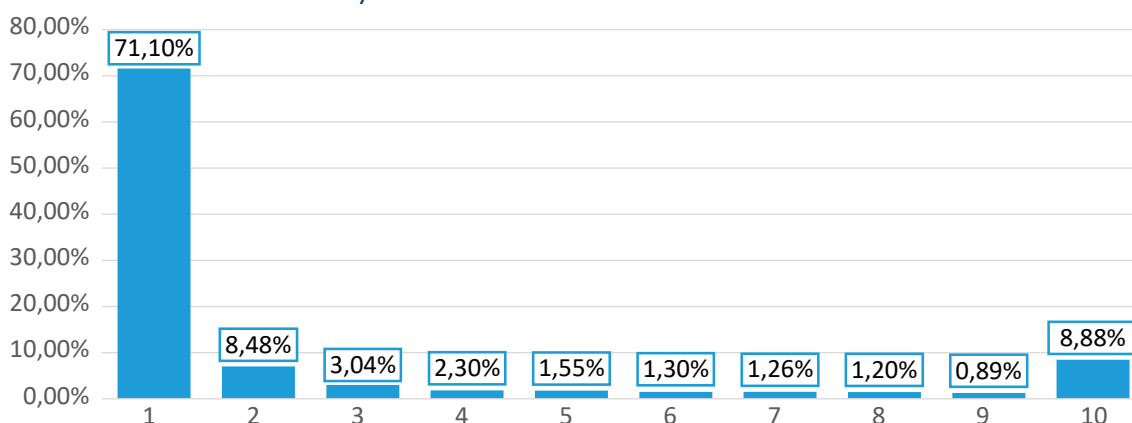
Od 1 stycznia do 30 czerwca 2024 r. przekazano łącznie 548,6 tys. formularzy RUD, co daje średnio na miesiąc – 91,4 tys. zgłoszeń. Największa liczba złożonych formularzy została przekazana w marcu i wyniosła 98,2 tys., najmniejsza w maju – 86,3 tys. Zgłoszenia umów o dzieło mogą być składane również w trybie korekty. Takich zgłoszeń było w tym okresie 7,4 tys.

Złożone formularze RUD w badanym okresie zawierały natomiast informacje o ponad 696,02 tys. umów. W ujęciu miesięcznym można stwierdzić, że przeciętnie liczba zgłaszanych umów o dzieło wynosiła 116,0 tys. Największa liczba umów została zgłoszona w marcu – 126,1 tys., najmniejsza w maju – 107,8 tys.

Warto podkreślić, że największa liczba formularzy RUD przekazywana była do ZUS w ostatnim miesiącu każdego kwartału (marzec, czerwiec), co oznacza powrót do trendu z lat 2021–2022. Nie zachowany został trend odnotowany w latach 2021–2023 w zakresie największej liczby unikalnych podmiotów zgłaszających formularz RUD w ostatnim miesiącu dwóch pierwszych kwartałów danego roku. W przypadku I kwartału 2024 r. największa liczba unikalnych zgłaszających formularz RUD wystąpiła w styczniu – 17,1 tys. Podkreślenia wymaga również fakt, że w I półroczu 2024 r. przeciętna liczba zgłaszanych umów o dzieło była najniższa w porównaniu do lat poprzednich – 116,0 tys. (117,8 tys. w 2021 r., 139,7 tys. w 2022 r., 141,3 tys. w 2023 r.).

Na jednym formularzu RUD zamawiający może wpisać maksymalnie 10 umów zawartych z tym samym wykonawcą. Na 71,1% formularzy RUD wykazano 1 umowę o dzieło zawartą z wykonawcą. Na 8,88% formularzy RUD wykazano maksymalną liczbę umów – 10 zawartych z jednym wykonawcą. Szczegółowe dane prezentuje poniższy wykres 3. W porównaniu do I półrocza 2023 r. nastąpił wzrost liczby formularzy, na których wykazywana jest tylko jedna umowa oraz spadek liczby formularzy, na których wykazywano 10 umów.

Wykres 3. Udział zgłoszonych formularzy RUD z określoną liczbą umów o dzieło w okresie od stycznia do czerwca 2024 r.

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

4. Zgłaszający umowę o dzieło

4.1. Rodzaje podmiotów zgłaszających umowę o dzieło

Od 1 stycznia do 30 czerwca 2024 r. 48,9 tys. podmiotów zgłosiło umowy o dzieło na formularzu RUD. Największą grupę stanowili płatnicy składek zarejestrowani w ZUS – 48,0 tys. Stanowili 98,09% podmiotów, które to zrobiły. Osób fizycznych, które zgłosiły do ZUS umowę o dzieło, a nie są płatnikami składek, było 579. Jest to 1,18% ogółu zgłaszających. Szczegółowe dane prezentuje poniższy wykres 4 oraz tabele 2 i 3.

Wykres 4. Rodzaje podmiotów zgłaszających umowy o dzieło w okresie od stycznia do czerwca 2024 r.

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

Tabela 2. Rodzaje podmiotów zgłaszających umowy o dzieło w okresie od stycznia do czerwca 2024 r.

Zgłaszający umowy o dzieło	Liczba podmiotów	Liczba złożonych formularzy RUD*
Płatnik składek	47 995	546 429
Osoba fizyczna	579	1 211
Podmiot, który nie jest płatnikiem składek	358	896
Razem	48 932	548 536

* W 74 formularzach RUD nie można zidentyfikować zgłaszającego. Dlatego liczba formularzy RUD jest inna niż w tabeli 1 (548 610), która dotyczy sposobów zgłoszenia umów o dzieło do ZUS.

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

Tabela 3. Złożone formularze RUD, wykonawcy oraz zgłoszone umowy o dzieło według rodzaju podmiotu zgłaszającego w okresie od stycznia do czerwca 2024 r.

	Płatnicy składek	Osoby fizyczne	Podmioty, które nie są płatnikami składek
Liczba złożonych formularzy RUD*	47 995	579	358
Liczba wykonawców**	212 407	629	570
Liczba umów***	693 215	1 779	959

* W 74 formularzach RUD nie można zidentyfikować zgłaszającego. Dlatego liczba formularzy RUD jest tu inna niż w tabeli 1, która dotyczy sposobów zgłoszenia umów o dzieło do ZUS.

** Łączna liczba wykonawców jest większa od unikalnej liczby wykonawców umów o dzieło (213,1 tys.), ponieważ tego samego wykonawcę mógł zgłosić więcej niż jeden podmiot.

*** Dla 76 umów nie można zidentyfikować zgłaszającego podmiotu.

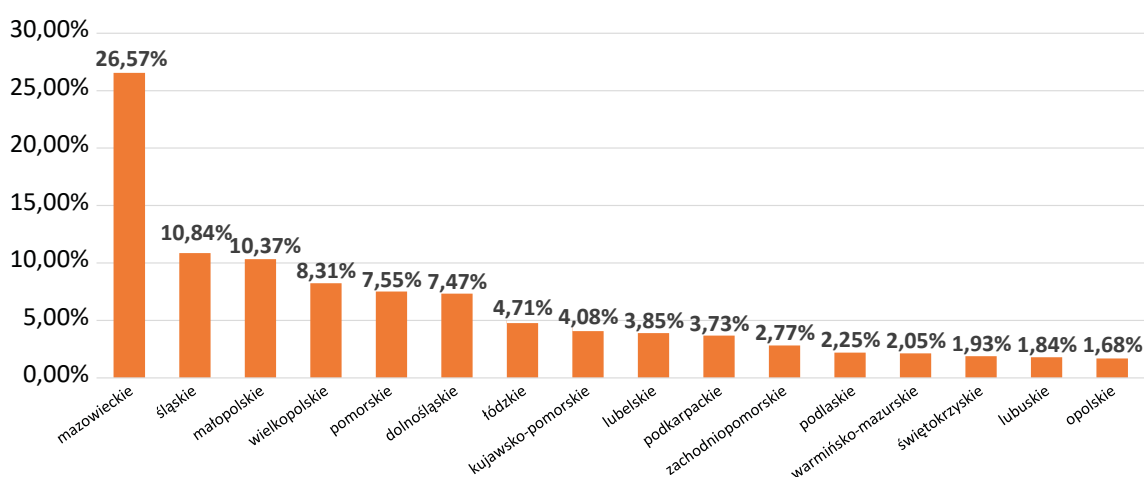
Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

Analiza zgłoszeń wykazuje również, że formularze RUD przekazywały także podmioty, które nie miały takiego obowiązku. Zgłaszających umowy o dzieło, których nie zidentyfikowano w Kompleksowym Systemie Informatycznym ZUS jako płatników składek lub osoby fizyczne, było 358 (0,73% ogółu zgłaszających). Podmioty, które nie były płatnikami składek ani osobami fizycznymi, ale złożyły formularz RUD, to m.in. wspólnoty mieszkaniowe, fundacje, stowarzyszenia.

4.2. Zgłaszający umowy o dzieło w podziale na województwa

Podział na województwa liczby zgłoszeń umów o dzieło przeprowadzono na podstawie adresu płatników składek, którzy zgłosili takie umowy. Najwięcej było ich z województwa mazowieckiego, natomiast najmniej w województwie opolskim. Szczegółowe dane prezentuje poniższy wykres 5.

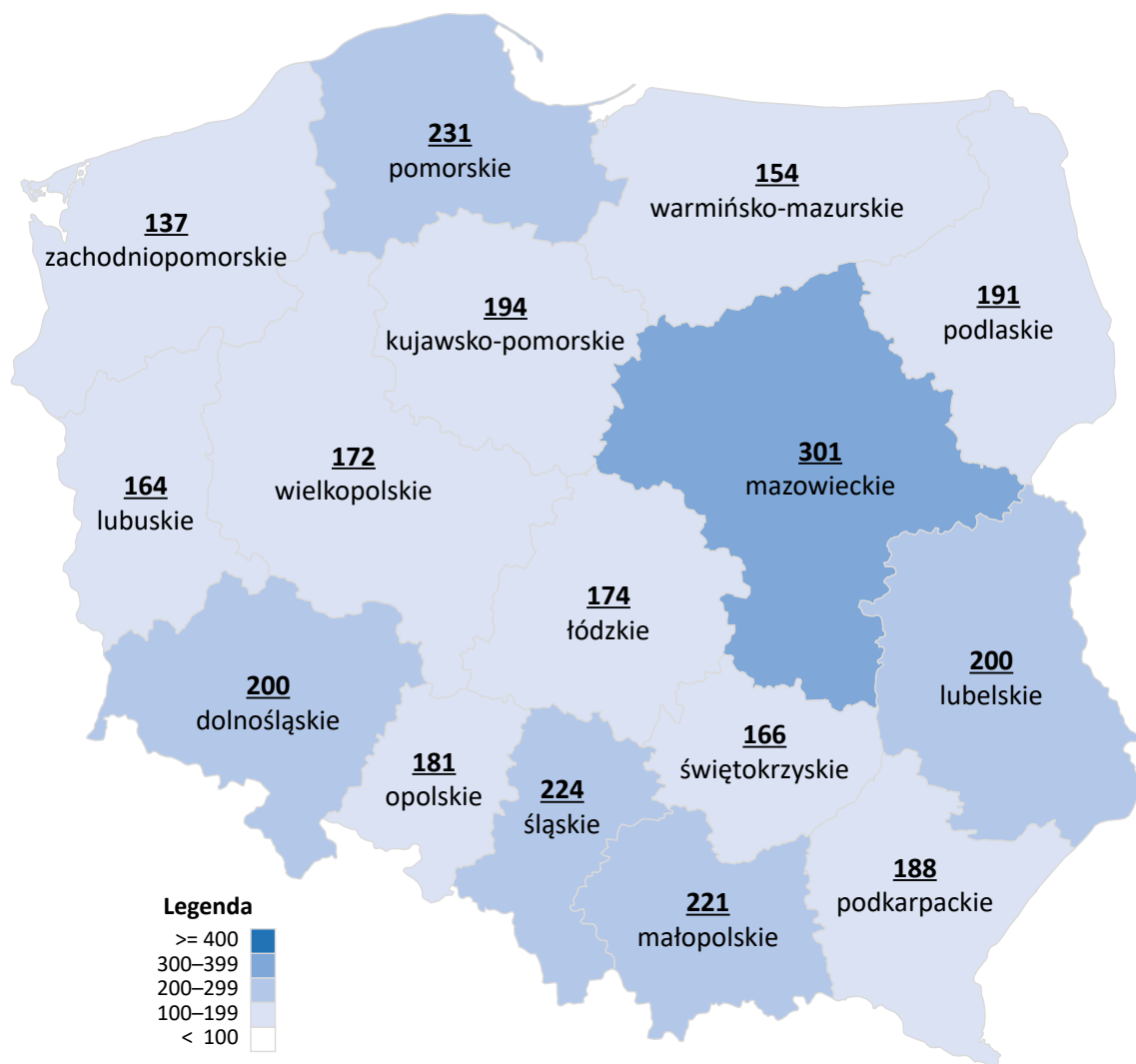
Wykres 5. Struktura zgłaszających umowy o dzieło w podziale na województwa w okresie od stycznia do czerwca 2024 r.

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

Mniejsze zróżnicowanie pomiędzy województwami widać w analizie liczby płatników składek, którzy zgłosili umowy o dzieło, w przeliczeniu na 10 tys. aktywnych płatników składek. W takim ujęciu najwięcej płatników przekazało formularze RUD w województwie mazowieckim, bo 301 na 10 tys. aktywnych płatników. Najmniej – w województwie zachodniopomorskim – 137 na 10 tys. aktywnych płatników. Szczegółowe dane prezentuje poniższy wykres 6.

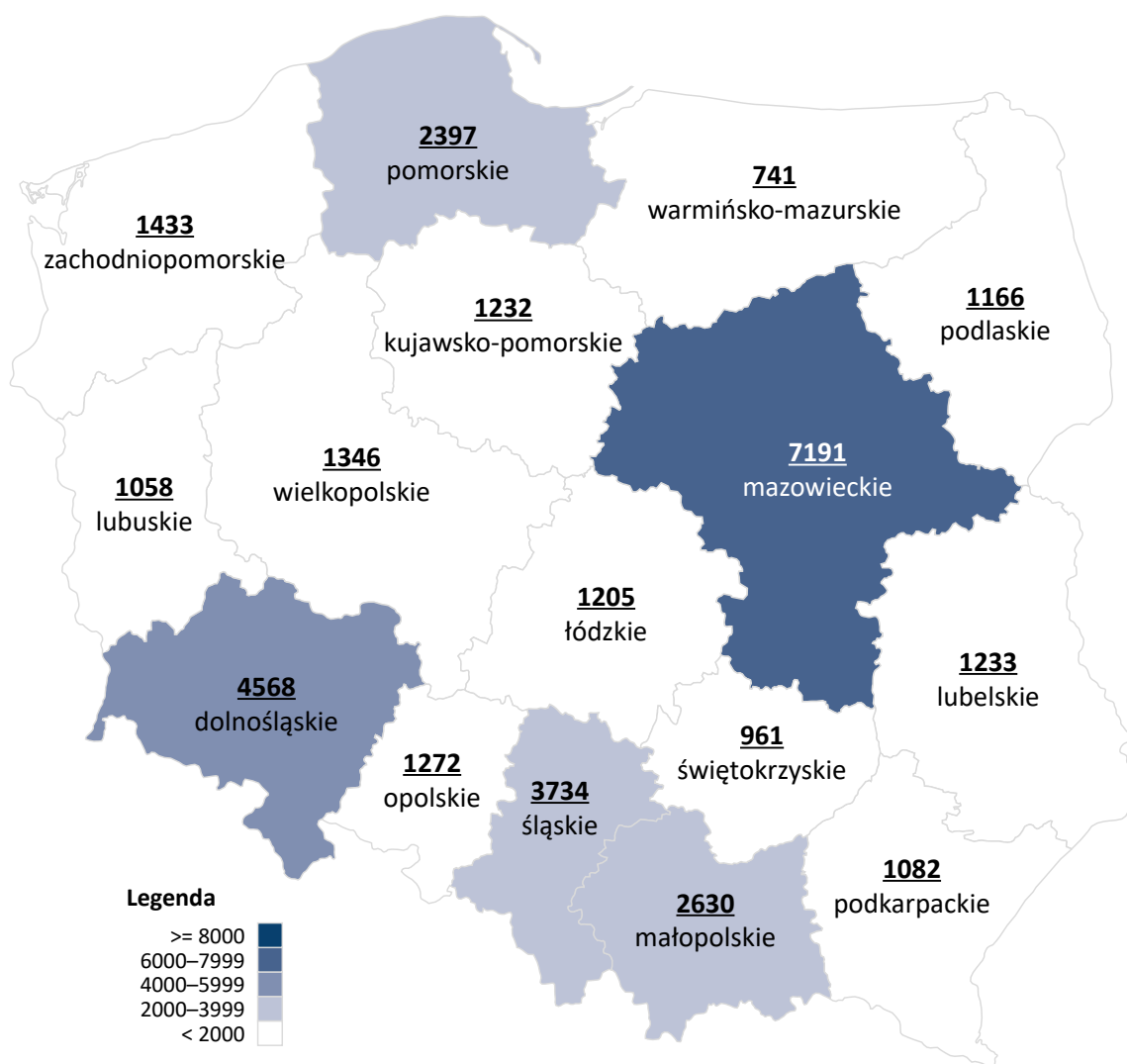
Wykres 6. Płatnicy składek zgłaszający umowy o dzieło w przeliczeniu na 10 tys. płatników składek, według województw w okresie od stycznia do czerwca 2024 r.

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

Większe różnice pomiędzy województwami widać w liczbie zgłoszonych umów o dzieło w przeliczeniu na 10 tys. płatników składek. Najwięcej umów o dzieło na 10 tys. płatników składek zgłoszono w województwie mazowieckim – 7191 oraz w województwie dolnośląskim – 4568. Najmniej umów o dzieło zgłoszono w województwie warmińsko-mazurskim – 741 na 10 tys. płatników składek. Szczegółowe dane prezentuje wykres 7.

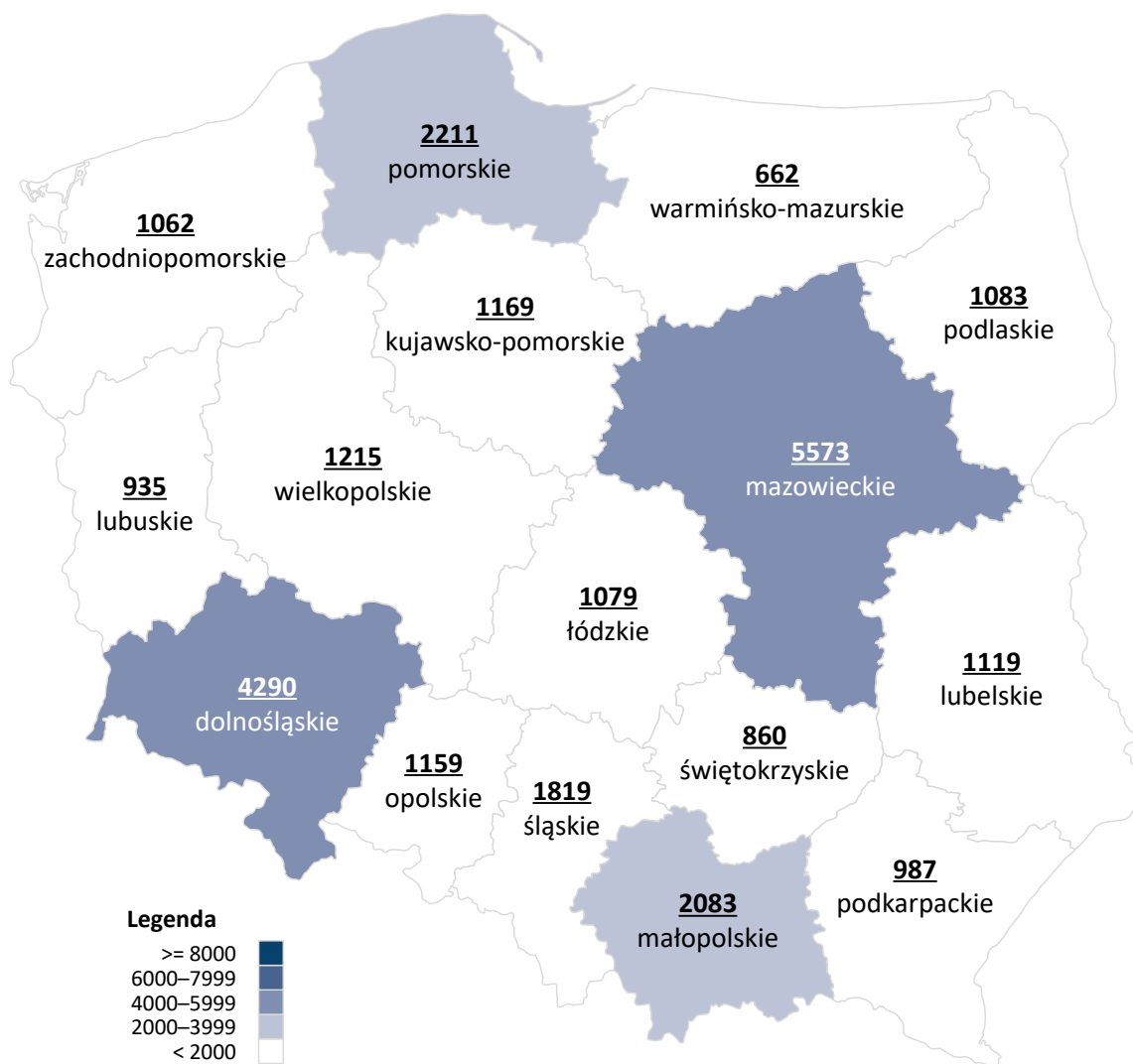
Wykres 7. Zgłoszone umowy o dzieło w przeliczeniu na 10 tys. płatników składek, według województw w okresie od stycznia do czerwca 2024 r.

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

Najwięcej formularzy RUD na 10 tys. płatników składek złożono w województwie mazowieckim – 5573 formularzy oraz w województwie dolnośląskim – 4290. Najmniej formularzy RUD złożono w województwie warmińsko-mazurskim – 662 na 10 tys. płatników składek. Szczegółowe dane prezentuje wykres 8.

Wykres 8. Złożone formularze RUD w przeliczeniu na 10 tys. płatników składek, według województw w okresie od stycznia do czerwca 2024 r.

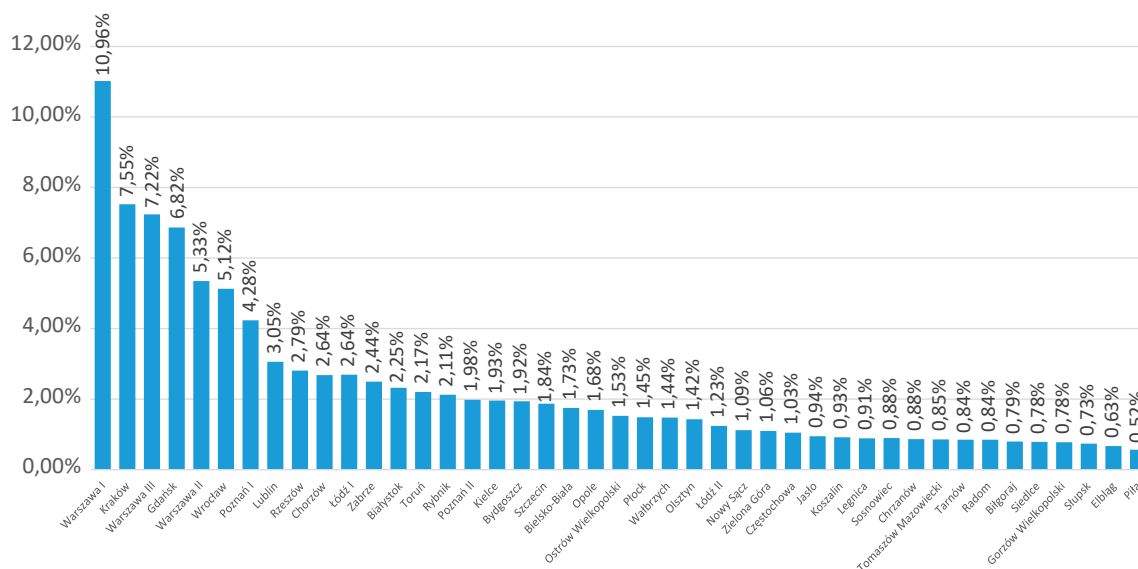

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

4.3. Zgłaszający umowy o dzieło w podziale na oddziały ZUS

Analizę zgłoszeń umów o dzieło w podziale na oddziały ZUS przeprowadzono na podstawie danych płatników składek, którzy zgłosili takie umowy. Najwięcej ich było z obszaru, który obsługuje I Oddział ZUS w Warszawie, a najmniej z terenu Oddziału ZUS w Pile. Szczegółowe dane prezentuje poniższy wykres 9.

Wykres 9. Struktura zgłaszających umowy o dzieło w podziale na oddziały ZUS w okresie od stycznia do czerwca 2024 r.

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

5. Wykonawcy umów o dzieło

5.1. Płeć wykonawców umów o dzieło

W I półroczu 2024 r. w formularzach RUD zgłoszono 213,1 tys. wykonawców umów o dzieło. Więcej wśród nich było mężczyzn. Stanowili oni 52,52% wykonawców. Podział ze względu na płeć przedstawia poniższy wykres.

Wykres 10. Płeć wykonawców umów o dzieło w okresie od stycznia do czerwca 2024 r.

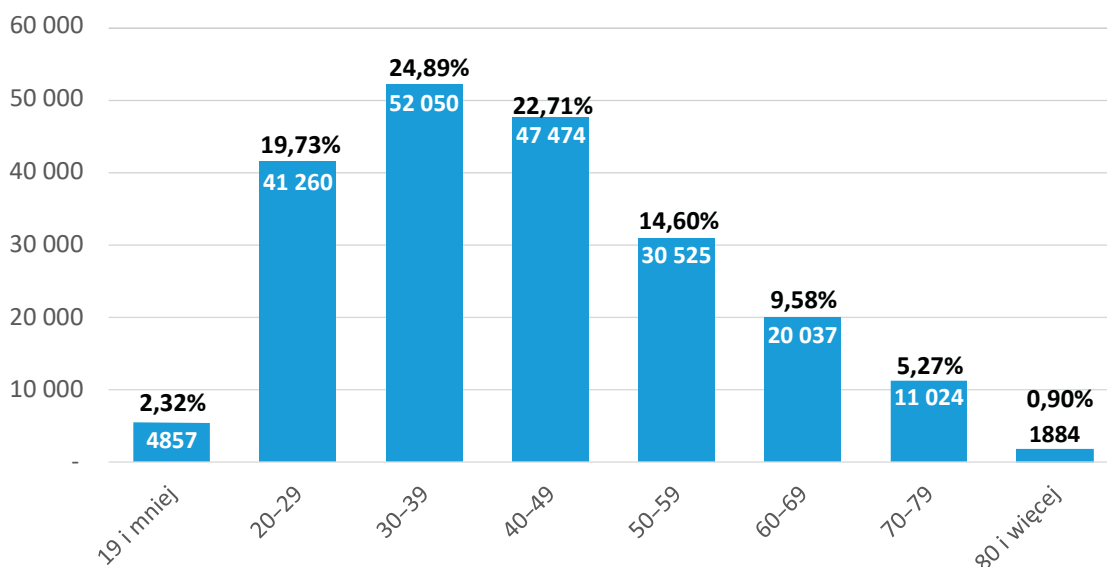

Analiza uwzględniła 209,1 tys. osób, których numer PESEL podano w formularzu RUD.

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

Największa grupa wykonawców umów o dzieło to osoby w wieku 30–39 lat. Było ich 52,1 tys. Stanowi to prawie 25% wszystkich zgłoszonych. Szczegółowe dane o wieku osób, które wykonywały umowy o dzieło przedstawia wykres 11, a informacje o wieku osób wraz z podziałem na płeć wykres 12.

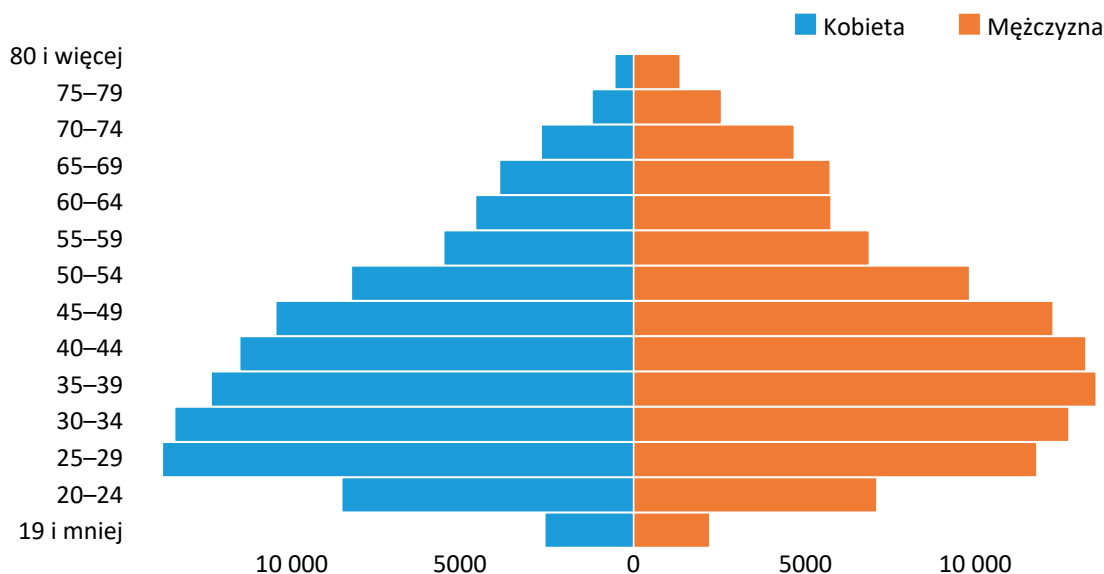
Wykres 11. Wiek wykonawców umów o dzieło w okresie od stycznia do czerwca 2024 r.

Analiza uwzględnia 209,1 tys. osób, których numer PESEL podano w formularzu RUD.

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

Wykres 12. Wiek wykonawców umów o dzieło w podziale na płeć w okresie od stycznia do czerwca 2024 r.

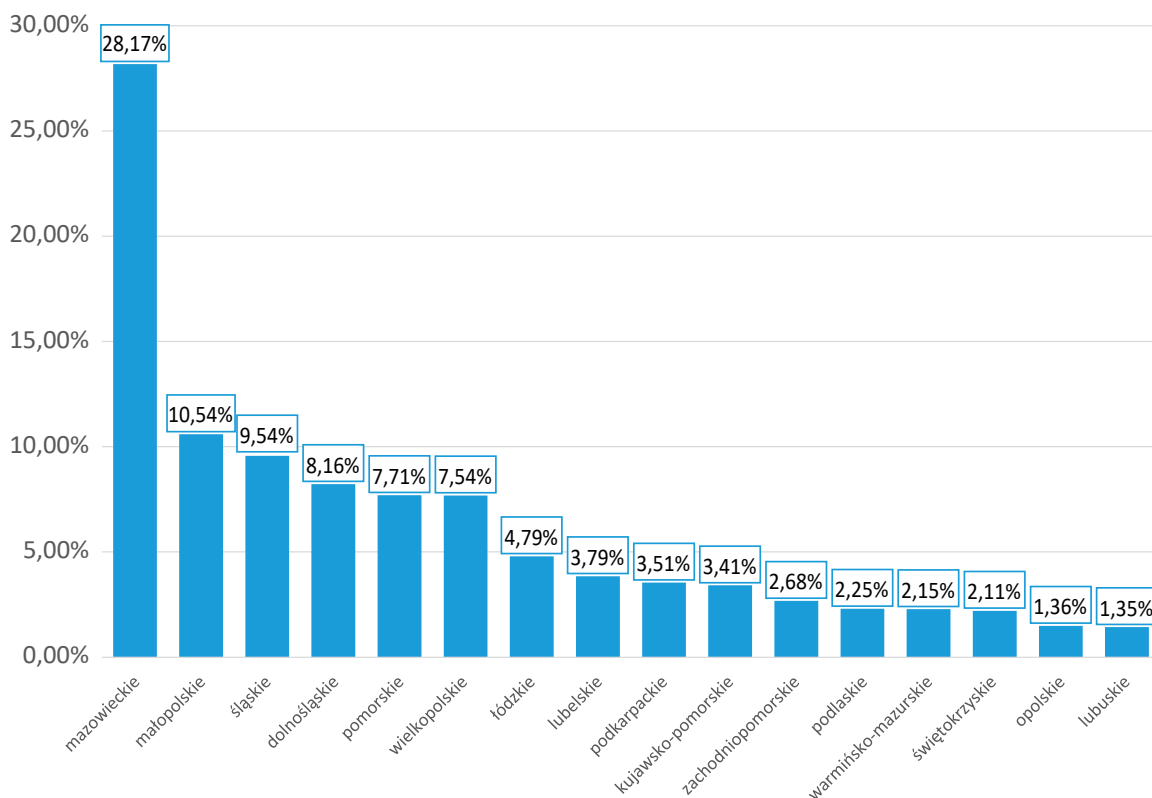
Analiza uwzględnia 209,1 tys. osób, których numer PESEL podano w formularzu RUD.

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

5.2. Wykonawcy umów o dzieło w podziale na województwa

Najwięcej wykonawców umów o dzieło było z województwa mazowieckiego. Mieszkało tam 28,17% zgłoszonych wykonawców. Szczegółowe dane zawiera poniższy wykres 13.

Wykres 13. Struktura wykonawców umów o dzieło w podziale na województwo zamieszkania w okresie od stycznia do czerwca 2024 r.

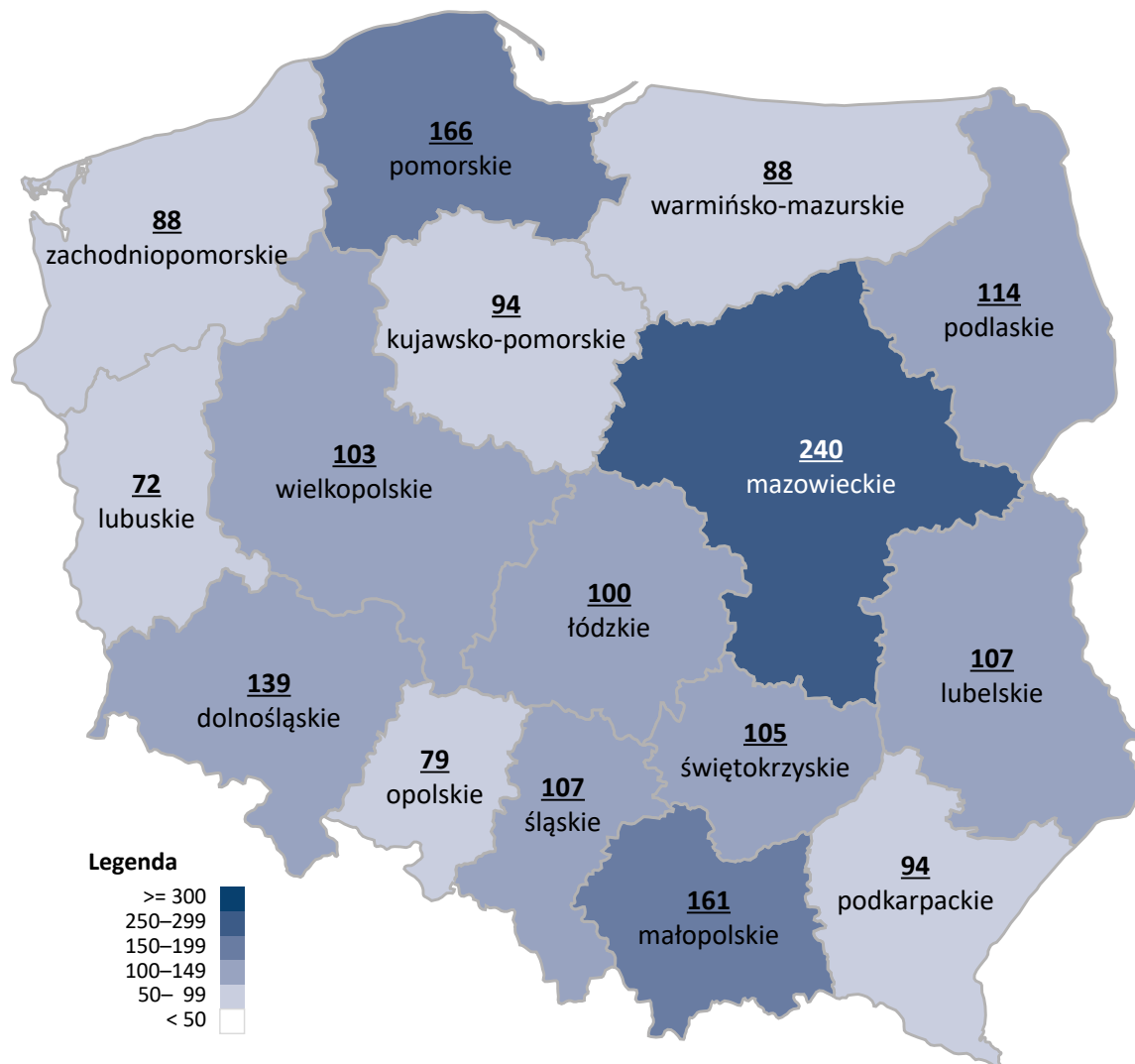

Nie można było ustalić województwa dla 0,94% zgłaszających umowę o dzieło, ponieważ nie podali oni odpowiednich danych w formularzu RUD.

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

Poszczególne województwa różnią się również liczbą wykonawców umów o dzieło w przeliczeniu na 10 tys. ubezpieczonych. Najwięcej wykonawców zgłoszono w województwie mazowieckim, było ich 240 na 10 tys. ubezpieczonych. Najmniej wykonawców zgłoszono w województwie lubuskim. Było ich tam 72 na 10 tys. ubezpieczonych. Szczegółowe dane prezentuje poniższy wykres 14.

Wykres 14. Wykonawcy umów o dzieło w przeliczeniu na 10 tys. ubezpieczonych według województw w okresie od stycznia do czerwca 2024 r.

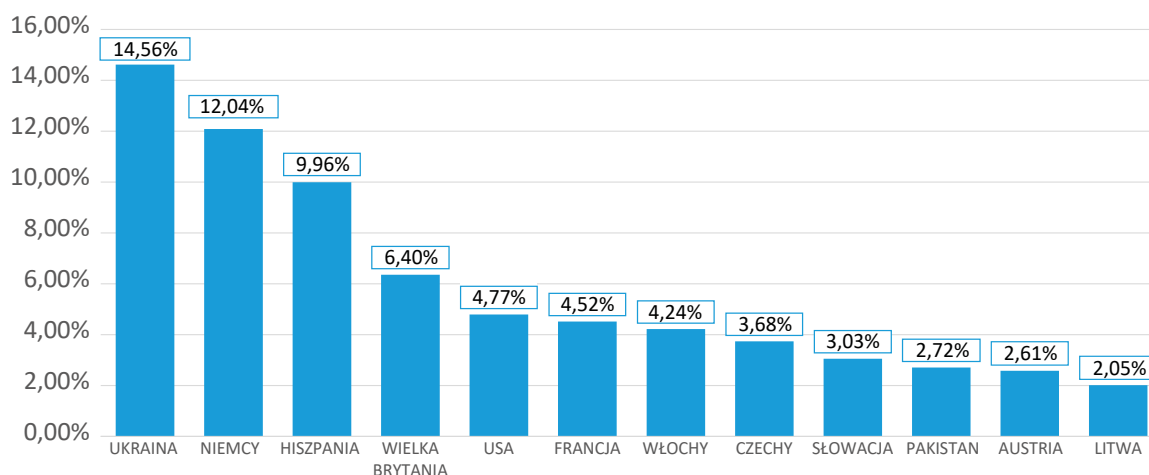

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

5.3. Cudzoziemcy jako wykonawcy umów o dzieło

Liczba cudzoziemców wykazana w formularzach RUD z uzupełnionym polem *nazwa państwa* inna niż Polska wyniosła 3,6 tys. osób. Największą grupę stanowili Ukraińcy (14,56%), Niemcy (12,04%), Hiszpanie (9,96%), obywatele Wielkiej Brytanii (6,40%), Amerykanie (4,77%), Francuzi (4,52%), Włosi (4,24%), Czesi (3,68%). Szczegóły w tym zakresie prezentuje poniższy wykres.

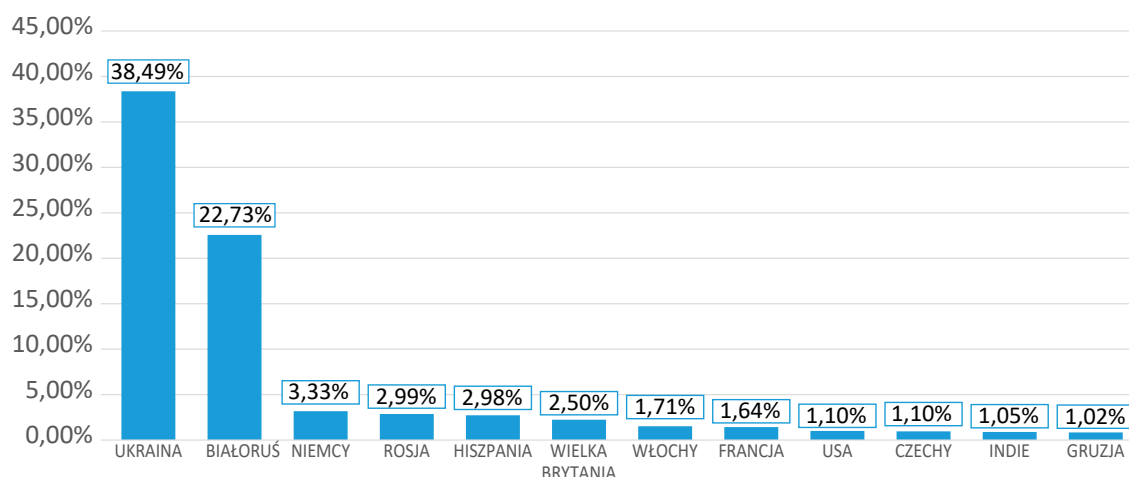
Wykres 15. Struktura cudzoziemców wykazanych w formularzach RUD w okresie od stycznia do czerwca 2024 r.

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

Należy jednak zauważyć, że w wielu przypadkach zlecający nie uzupełnili informacji dotyczących państwa pochodzenia wykonawców umów o dzieło. Dlatego też podjęto analizę z wykorzystaniem informacji o kraju pochodzenia z innych źródeł. W takim ujęciu unikalna liczba cudzoziemców wykazana w formularzach RUD jako wykonujący umowę o dzieło wzrosła do 15,1 tys. osób, co stanowi 7,07% wszystkich wykonujących umowy o dzieło. Natomiast liczba umów o dzieło zawarta z cudzoziemcami wyniosła 38,5 tys., co stanowi 5,54% zawartych umów o dzieło. Dodatkowe informacje o kraju pochodzenia pozwoliły na ustalenie następującej struktury cudzoziemców wykazanych w formularzach RUD, wśród których można wyróżnić obywateli: Ukrainy 38,49%, Białorusi 22,73%, Niemiec 3,33%, Rosji 2,99%, Hiszpanii 2,98%, Wielkiej Brytanii 2,50%, Włoch 1,71%, Francji 1,64%, USA 1,10%, Czech 1,10%, Indii 1,05%, Gruzji 1,02%. Pozostałe kraje stanowią 19,36%.

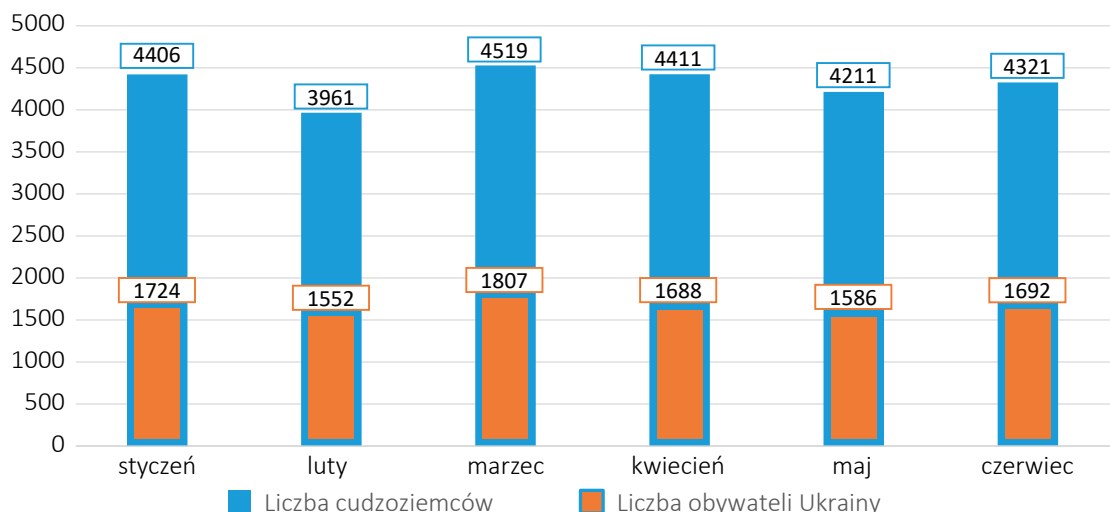
Wykres 16. Struktura cudzoziemców wykazanych w formularzach RUD z uwzględnieniem dodatkowych informacji o kraju pochodzenia w okresie od stycznia do czerwca 2024 r.

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

W ujęciu miesięcznym można stwierdzić, że największa liczba cudzoziemców w formularzach RUD została wykazana w marcu – 4519 osób, z czego 40% stanowili obywatele Ukrainy (1807 osób). Szczegółowe dane prezentuje poniższy wykres.

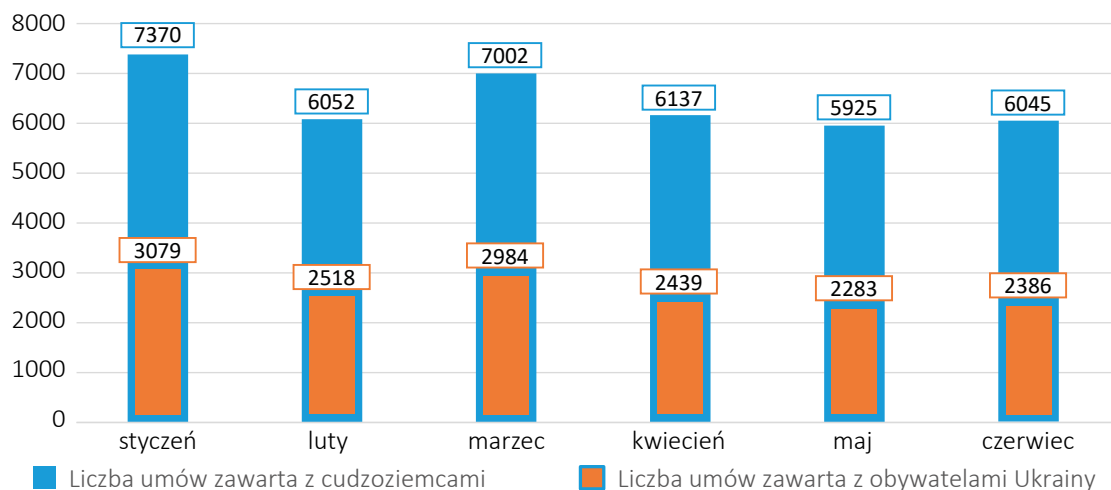
Wykres 17. Unikalna liczba cudzoziemców z wyszczególnieniem obywateli Ukrainy wykazana w formularzach RUD z uwzględnieniem dodatkowych informacji o kraju pochodzenia w okresie od stycznia do czerwca 2024 r.

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

W zakresie liczby wykazanych umów o dzieło można stwierdzić, że z obywatelami Ukrainy zawarto 15,7 tys. umów, co stanowi 40,72% wszystkich zawartych umów z cudzoziemcami. Analizując dynamikę zawieranych umów o dzieło z cudzoziemcami, największa liczba zawartych umów o dzieło była w styczniu – 7370 z czego 3079 (41,78%) zawartych było z obywatelami Ukrainy. Szczegółowe dane prezentuje poniższy wykres.

Wykres 18. Liczba zawartych umów o dzieło z cudzoziemcami z wyszczególnieniem obywateli Ukrainy z uwzględnieniem dodatkowych informacji o kraju pochodzenia w okresie od stycznia do czerwca 2024 r.

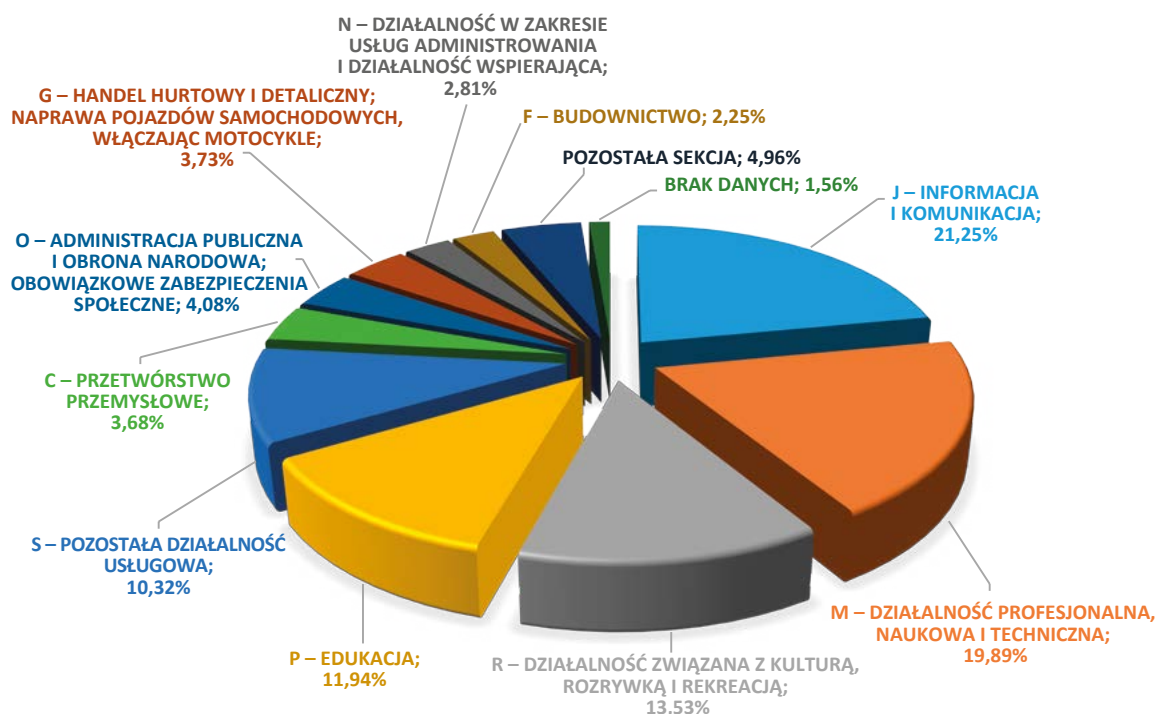

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

5.4. Wykonawcy umów o dzieło według sekcji PKD płatników składek

Kilku płatników składek mogło zgłosić tę samą osobę jako wykonawcę umowy o dzieło. Dlatego poniższa analiza objęła 252,9 tys. osób, czyli więcej niż unikalnych wykonawców umów o dzieło, których było 213,1 tys. Najwięcej osób wykonujących umowy o dzieło zostało wykazanych w sekcji J – informacja i komunikacja 53 723 wykonawców (21,25%) – zgłosiło ich 4985 płatników składek. Szczegółowe dane prezentuje poniższy wykres 19.

Wykres 19. Wykonawcy umów o dzieło według sekcji PKD płatnika składek w okresie od stycznia do czerwca 2024 r.

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

Inne sekcje PKD z największą liczbą wykonawców, to:

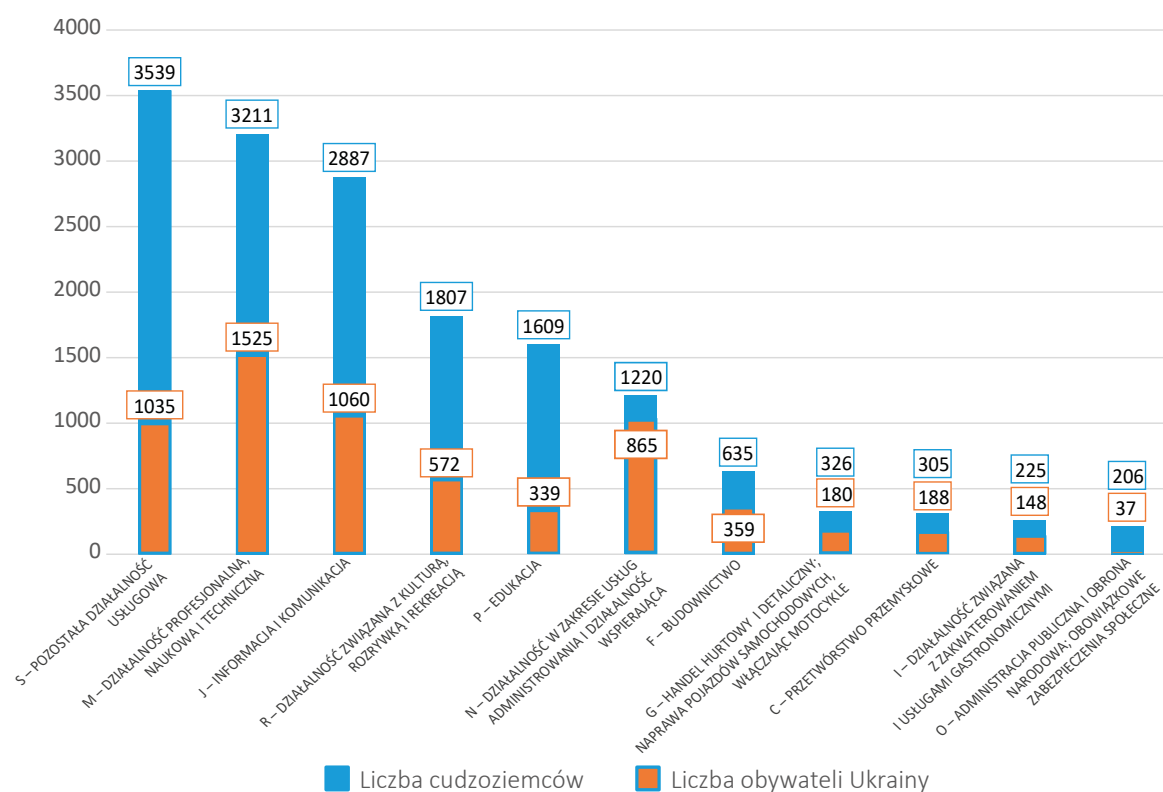
- M – działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – 50 285 wykonawców (19,89%) – zgłosiło ich 10 642 płatników składek,
- R – działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją – 34 224 wykonawców (13,53%) – zgłosiło ich 4518 płatników składek,
- P – edukacja – 30 208 wykonawców (11,94%) – zgłosiło ich 2498 płatników składek,
- S – pozostała działalność usługowa – 26 093 wykonawców (10,32%) – zgłosiło ich 3751 płatników składek,
- O – administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne – 10 331 wykonawców (4,08%) – zgłosiło ich 1878 płatników składek,
- G – handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 9444 wykonawców (3,73%) – zgłosiło ich 4063 płatników składek,

- C – przetwórstwo przemysłowe – 9311 wykonawców (3,68%) – zgłosiło ich 4564 płatników składek,
- N – działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca – 7115 wykonawców (2,81%) – zgłosiło ich 1271 płatników składek,
- F – budownictwo – 5685 wykonawców (2,25%) – zgłosiło ich 2770 płatników składek.

W pozostałych sekcjach wykazanych zostało 12 534 wykonawców (4,96%), zgłosiło ich 5983 płatników składek. Danych o PKD nie było dla 1,56% wykonawców.

Największą liczbę cudzoziemców odnotowano w sekcji S – pozostała działalność usługowa – 3539 wykonawców, w tym 1035 (29,25%) obywateli Ukrainy. Szczegółowe dane prezentuje poniższy wykres.

Wykres 20. Cudzoziemcy wykazani w formularzach RUD według sekcji PKD płatnika składek w okresie od stycznia do czerwca 2024 r.

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

Inne sekcje PKD z największą liczbą cudzoziemców, to:

- M – działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – 3211 wykonawców w tym obywateli Ukrainy 1525 (47,49%),
- J – informacja i komunikacja – 2887 wykonawców w tym obywateli Ukrainy 1060 (36,72%),
- R – działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją – 1807 wykonawców w tym 572 obywateli Ukrainy (31,65%),
- P – edukacja – 1609 wykonawców w tym obywateli Ukrainy 339 (21,07%),

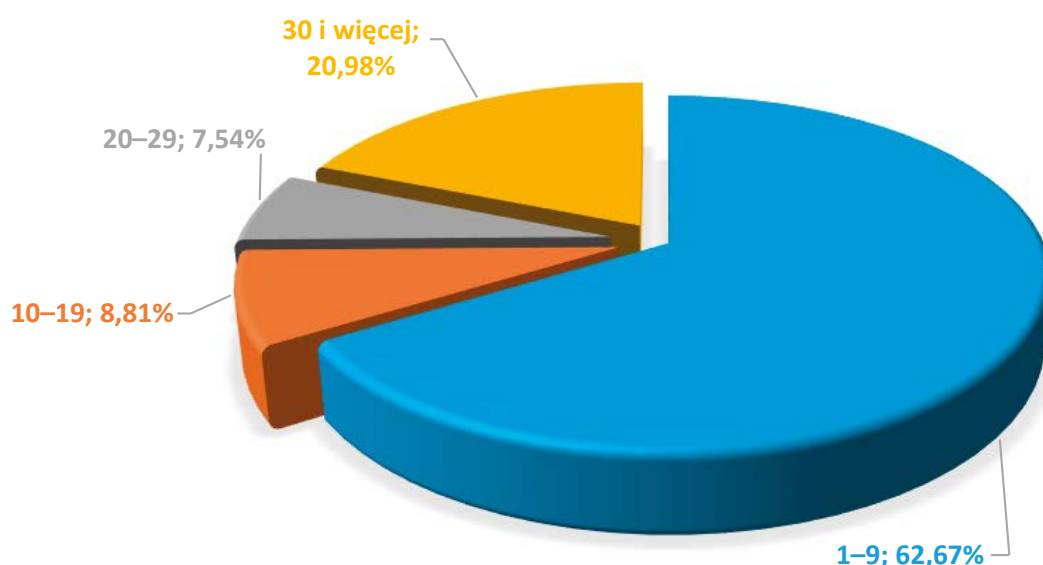
- N – działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca – 1220 wykonawców w tym obywateli Ukrainy 865 (70,90%),
- F – budownictwo – 635 wykonawców w tym obywateli Ukrainy 359 (56,54%),
- G – handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 326 wykonawców w tym obywateli Ukrainy 180 (55,21%),
- C – przetwórstwo przemysłowe – 305 wykonawców w tym obywateli Ukrainy 188 (61,64%),
- I – działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi – 255 wykonawców w tym obywateli Ukrainy 148 (58,04%),
- O – administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne – 206 wykonawców w tym obywateli Ukrainy 37 (17,96%).

W pozostałych sekcjach wykazanych zostało 221 wykonawców w tym 131 obywateli Ukrainy (59,28%). Danych o PKD nie było dla 533 cudzoziemców (w tym dla 103 obywateli Ukrainy).

6. Średnia długość trwania umów o dzieło

Umowy o dzieło najczęściej zawierano na 1 dzień co stanowi 27,94% wszystkich zawartych umów o dzieło oraz 8 dni co stanowi 9,85%. Średni okres, na który zawarto umowy o dzieło, to 33,8 dni, wartość środkowa (mediana) to 7 dni. Szczegółowe dane prezentuje poniższy wykres 21.

Wykres 21. Okres zgłaszanych umów o dzieło w okresie od stycznia do czerwca 2024 r.

Analiza dotyczy 672 438 umów, które zgłoszono z ich datą rozpoczęcia i zakończenia.

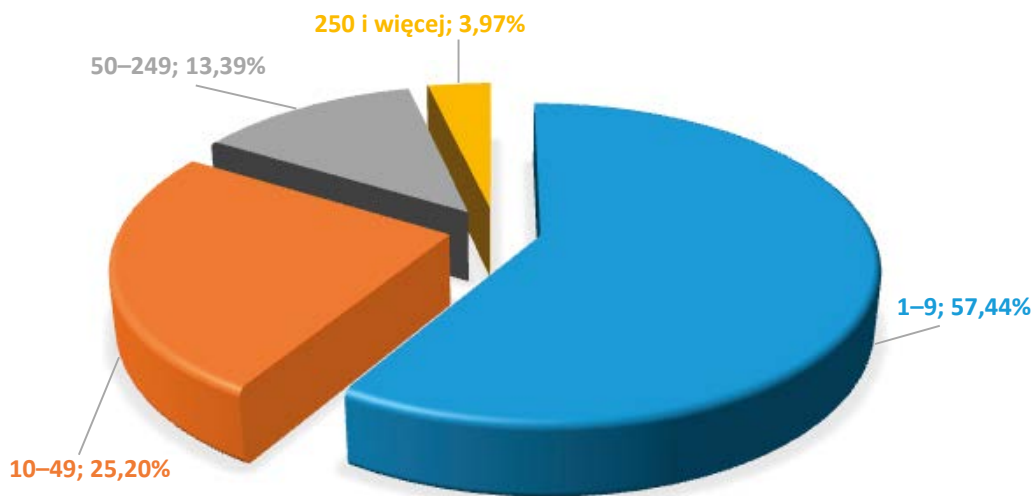
Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

7. Struktura płatników składek zgłaszających umowy o dzieło

7.1. Podział płatników składek zgłaszających umowy o dzieło ze względu na liczbę ubezpieczonych

Najwięcej płatników składek, którzy zgłaszali umowę o dzieło, miało nie więcej niż 9 ubezpieczonych. Takich płatników było 25 813. Stanowi to 57,44% ogółu płatników składek zgłaszających umowy o dzieło w analizowanym okresie. Szczegółowe dane w tym zakresie prezentuje poniższy wykres 22 oraz tabela 4.

Wykres 22. Płatnicy składek zgłaszający umowy o dzieło w podziale według liczby ubezpieczonych na podstawie ZUS DRA za listopad 2023 r. w okresie od stycznia do czerwca 2024 r.

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

Tabela 4. Liczba płatników składek, którzy złożyli formularz RUD w podziale według liczby ubezpieczonych wykazanych w ZUS DRA za listopad 2023 r. w okresie od stycznia do czerwca 2024 r.

Liczba ubezpieczonych według kategorii	Liczba płatników składek
1-9	25 813
10-49	11 323
50-249	6 015
250 i więcej	1 782

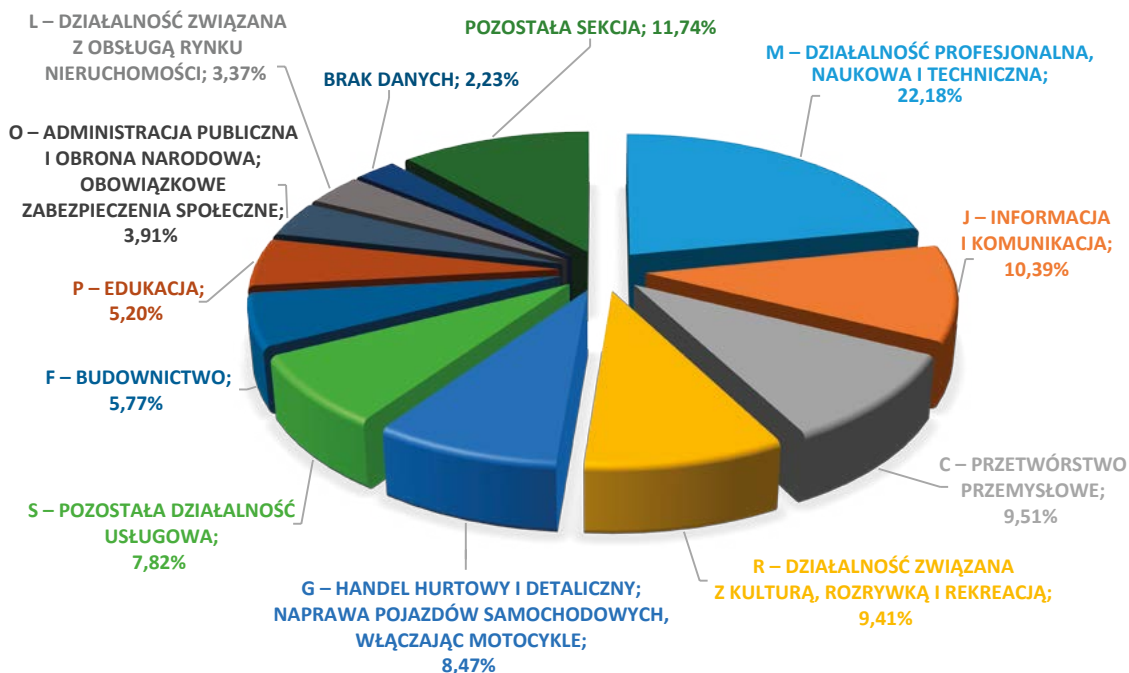
Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

Najmniejsza grupa płatników składek zgłaszających umowy o dzieło miała więcej niż 250 ubezpieczonych. Takich płatników było 1782. Stanowi to 3,97% ogółu.

7.2. Podział płatników składek zgłaszających umowy o dzieło ze względu na sekcję PKD

Najwięcej płatników składek, którzy zgłaszali umowy o dzieło było z sekcji M – działalność profesjonalna, naukowa i techniczna. Było ich 10 642 (22,18% ogółu). Wykonawców zgłoszonych w tej branży było 50 285 (podział wykonawców według rodzaju działalności zgłaszających ich płatników zawarto w pkt 5.4).

Wykres 23. Płatnicy składek zgłaszający umowy o dzieło w podziale na sekcję PKD w okresie od stycznia do czerwca 2024 r.

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

Inne najczęstsze rodzaje działalności w klasyfikacji PKD płatników składek, którzy zgłaszali umowy o dzieło, to:

- J – informacja i komunikacja – 4985 płatników składek (10,39%) zgłosiło 53 723 wykonawców,
- C – przetwórstwo przemysłowe – 4564 płatników składek (9,51%) zgłosiło 9311 wykonawców,
- R – działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją – 4518 płatników składek (9,41%) zgłosiło 34 224 wykonawców,
- G – handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 4063 płatników składek (8,47%) zgłosiło 9444 wykonawców,
- S – pozostała działalność usługowa – 3751 płatników składek (7,82%) zgłosiło 26 093 wykonawców,
- F – budownictwo – 2770 płatników składek (5,77%) zgłosiło 5685 wykonawców,
- P – edukacja – 2498 płatników składek (5,20%) zgłosiło 30 208 wykonawców,

- O – administracja publiczna i ochrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne – 1878 płatników składek (3,91%) zgłosiło 10 331 wykonawców,
- L – działalność związana z obsługą rynku nieruchomości – 1619 płatników składek (3,37%) zgłosiło 2343 wykonawców.

Płatnicy składek z innych sekcji stanowią 11,74%. Nie można było określić sekcji dla 2,23% płatników składek.

8. Sekcje PKD najczęstsze w województwach wśród płatników składek zgłaszających umowę o dzieło

Tabela 5. Sekcje PKD płatnika składek dominujące w województwach w okresie od stycznia do czerwca 2024 r.

Województwo	Sekcja PKD	Udział
Dolnośląskie	M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	22,94%
	R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	10,55%
	J – Informacja i komunikacja	9,93%
	C – Przetwórstwo przemysłowe	8,96%
	G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	7,25%
Kujawsko-pomorskie	M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	15,82%
	C – Przetwórstwo przemysłowe	13,32%
	R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	10,46%
	G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	8,47%
	S – Pozostała działalność usługowa	6,63%
Lubelskie	M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	19,93%
	R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	9,97%
	C – Przetwórstwo przemysłowe	9,48%
	O – Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	8,45%
	S – Pozostała działalność usługowa	7,15%

Województwo	Sekcja PKD	Udział
Lubuskie	M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	15,61%
	C – Przetwórstwo przemysłowe	12,67%
	R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	11,54%
	S – Pozostała działalność usługowa	9,16%
	G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	8,71%
Łódzkie	M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	20,97%
	C – Przetwórstwo przemysłowe	11,86%
	R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	10,88%
	G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	10,53%
	J – Informacja i komunikacja	9,42%
Małopolskie	M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	24,00%
	J – Informacja i komunikacja	10,83%
	S – Pozostała działalność usługowa	9,69%
	R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	9,36%
	C – Przetwórstwo przemysłowe	8,58%
Mazowieckie	M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	24,65%
	J – Informacja i komunikacja	15,48%
	S – Pozostała działalność usługowa	9,84%
	G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	9,07%
	R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	7,60%
Opolskie	M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	16,18%
	C – Przetwórstwo przemysłowe	13,32%
	R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	10,54%
	S – Pozostała działalność usługowa	7,68%
	G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	7,11%
Podkarpackie	M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	17,14%
	C – Przetwórstwo przemysłowe	13,01%
	R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	9,66%
	F – Budownictwo	8,77%
	J – Informacja i komunikacja	8,60%

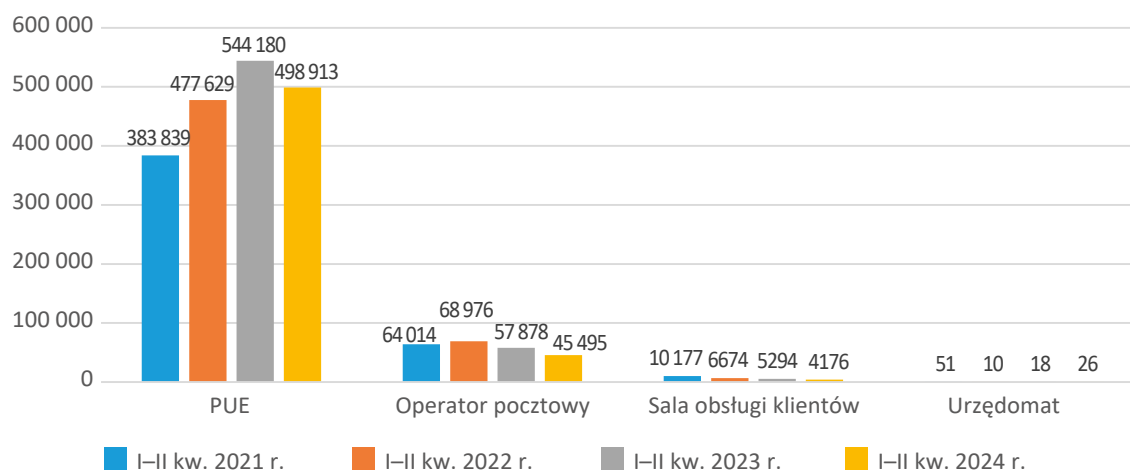
Województwo	Sekcja PKD	Udział
Podlaskie	M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	18,13%
	R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	11,66%
	C – Przetwórstwo przemysłowe	9,44%
	S – Pozostała działalność usługowa	9,16%
	G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	8,60%
Pomorskie	M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	23,91%
	C – Przetwórstwo przemysłowe	9,86%
	R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	8,26%
	J – Informacja i komunikacja	7,81%
	G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	7,29%
Śląskie	M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	23,15%
	C – Przetwórstwo przemysłowe	12,08%
	G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	9,28%
	R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	8,82%
	J – Informacja i komunikacja	7,92%
Świętokrzyskie	M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	18,07%
	R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	12,77%
	C – Przetwórstwo przemysłowe	11,15%
	J – Informacja i komunikacja	8,12%
	F – Budownictwo	7,90%
Warmińsko-mazurskie	M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	16,14%
	R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	14,31%
	C – Przetwórstwo przemysłowe	9,85%
	S – Pozostała działalność usługowa	8,63%
	J – Informacja i komunikacja	6,90%

Województwo	Sekcja PKD	Udział
Wielkopolskie	M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	22,25%
	R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	10,51%
	C – Przetwórstwo przemysłowe	10,51%
	G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	9,81%
	J – Informacja i komunikacja	9,43%
Zachodniopomorskie	M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	20,45%
	R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	11,35%
	C – Przetwórstwo przemysłowe	9,40%
	J – Informacja i komunikacja	7,89%
	G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	6,54%

9. Liczba formularzy RUD w latach 2021–2024 – porównanie kwartalne w wybranych aspektach

W I półroczu 2024 r. podobnie jak w analogicznym okresie w latach 2021–2023 najwięcej formularzy RUD zostało złożonych za pośrednictwem PUE ZUS. W porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego zanotowano spadek o 8,32%, a do roku 2022 wzrost o 4,46%. Szczegółowe dane dotyczące poszczególnych sposobów składania formularzy RUD w dwóch pierwszych kwartałach w latach 2021–2024 przedstawia poniższy wykres.

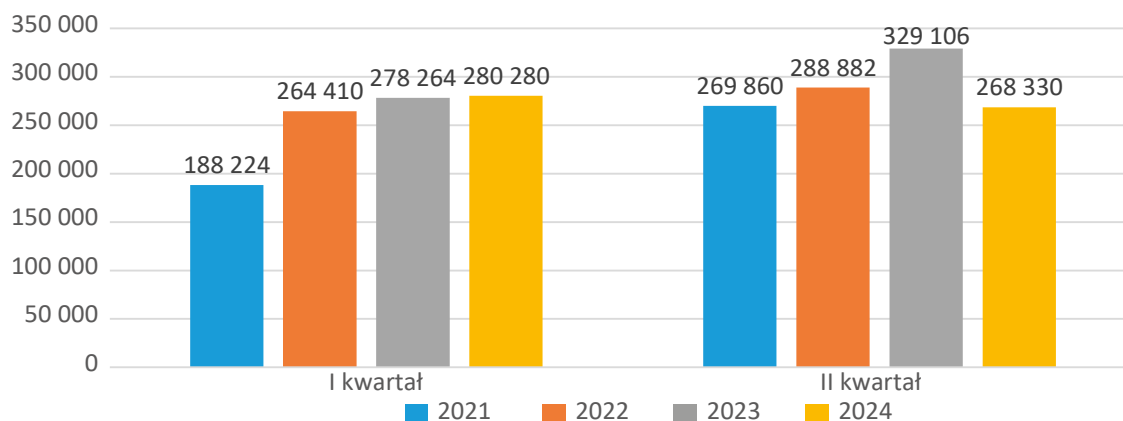
Wykres 24. Sposoby składania formularzy RUD w latach 2021–2024 – porównanie kwartalne

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

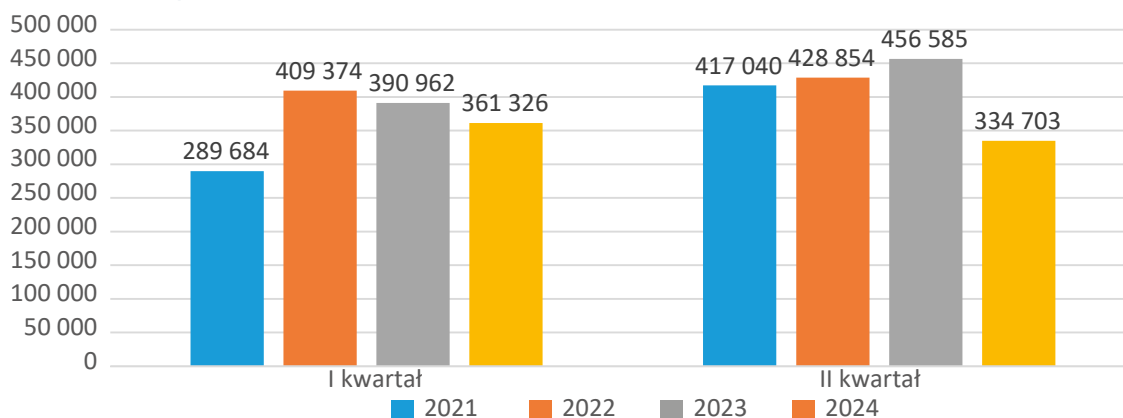
W I półroczu 2024 r., w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego, odnotowano spadek składanych formularzy RUD o 9,67% i spadek wykazywanych umów o dzieło o 17,88%. Porównując te dane do analogicznego okresu roku 2022 spadek wyniósł kolejno 0,85% oraz 16,96%. W I kwartale 2024 r. nastąpił wzrost składanych formularzy w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego o 0,72%, ale spadek liczby wykazywanych umów o dzieło o 7,58%. Analogiczny trend dotyczy porównania do I kwartału roku 2022 – wzrost składanych formularzy o 6% oraz spadek wykazywanej liczby umów o dzieło o 11,74%. W II kwartale 2024 r. zanotowano spadek złożonych formularzy RUD oraz spadek wykazywanych umów o dzieło w porównaniu do analogicznego okresu 2022 r. i 2023 r. W przypadku porównania I kwartału 2024 r. do analogicznego okresu roku 2021, szczególnie wysoki wzrost odnotowano w liczbie złożonych formularzy RUD oraz wykazywanych umów o dzieło – kolejno o 48,91% oraz 24,73%. Porównując kwartał II 2024 r. do analogicznego okresu roku 2021, w obydwu wskazanych wyżej kategoriach odnotowano spadki. Szczegółowe dane prezentują wykresy 25 i 26 oraz tabele 6 i 7.

Wykres 25. Liczba złożonych formularzy RUD w latach 2021–2024 – porównanie kwartalne

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

Wykres 26. Liczba wykazanych umów o dzieło w formularzach RUD w latach 2021–2024 – porównanie kwartalne

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

Tabela 6. Liczba złożonych formularzy RUD w latach 2021–2024 – porównanie kwartalne

Wpływ formularza RUD	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.	Porównanie 2024 r. do 2023 r.	Porównanie 2024 r. do 2022 r.	Porównanie 2024 r. do 2021 r.
I kwartał	188 224	264 410	278 264	280 280	 0,72%	 6,00%	 48,91%
II kwartał	269 860	288 882	329 106	268 330	 -18,47%	 -7,11%	 -0,57%
Razem	458 084	553 292	607 370	548 610	 -9,67%	 -0,85%	 19,76%

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

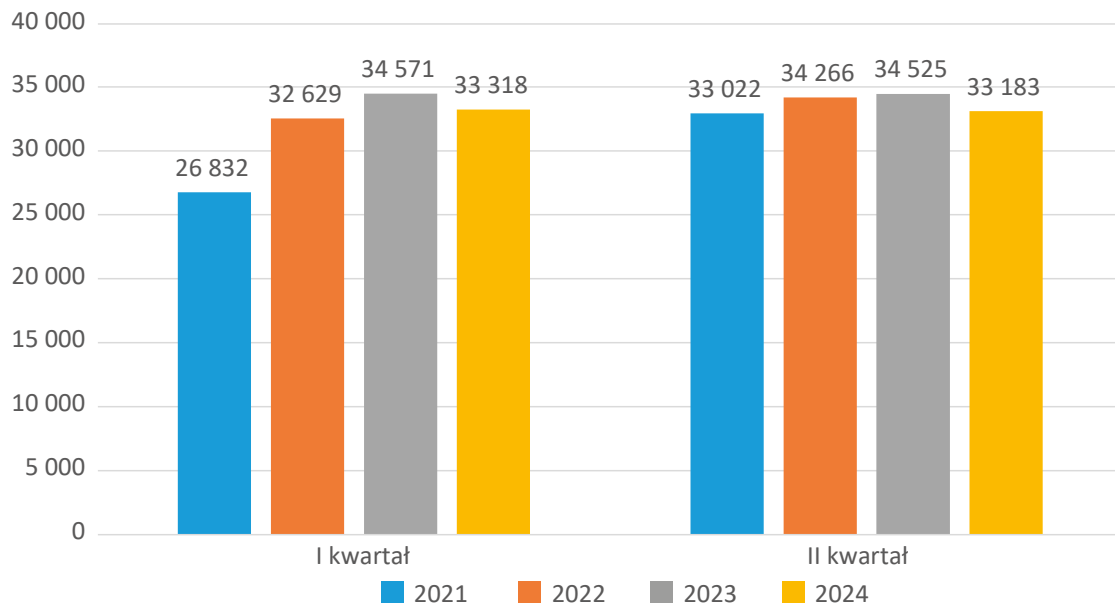
Tabela 7. Liczba wykazanych umów o dzieło w formularzach RUD w latach 2021–2024 – porównanie kwartalne

Wpływ formularza RUD	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.	Porównanie 2024 r. do 2023 r.	Porównanie 2024 r. do 2022 r.	Porównanie 2024 r. do 2021 r.
I kwartał	289 684	409 374	390 962	361 326	 -7,58%	 -11,74%	 24,73%
II kwartał	417 040	428 854	456 585	334 703	 -26,69%	 -21,95%	 -19,74%
Razem	706 724	838 228	847 547	696 029	 -17,88%	 -16,96%	 -1,51%

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

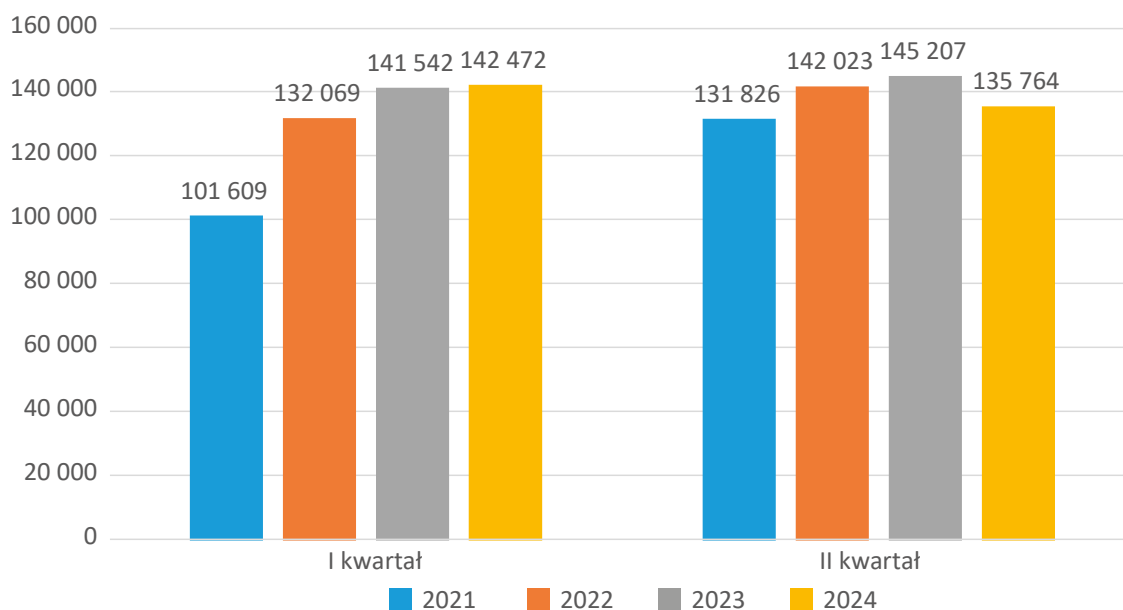
W dwóch pierwszych kwartałach 2024 r., w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego, odnotowano spadek liczby unikalnych podmiotów, którzy składali formularz RUD o 3,76% oraz spadek liczby unikalnych wykonawców o 2,97%. Porównując te dane do analogicznego okresu roku 2022, spadek liczby unikalnych podmiotów wyniósł 0,59%, a wzrost liczby unikalnych wykonawców 1,51%. W I kwartale 2024 r. zanotowano spadek liczby unikalnych podmiotów składających formularz RUD o 3,62 % oraz wzrost unikalnych wykonawców umów o dzieło o 0,66% w porównaniu do roku 2023, a w porównaniu do roku 2022 wzrost o 2,11% oraz 7,88%. W II kwartale 2024 r. zanotowano spadek liczby unikalnych podmiotów składających formularz RUD oraz unikalnych wykonawców umów o dzieło w porównaniu do roku 2023 kolejno o 3,89% oraz 6,50%, a porównaniu do roku 2022 spadek o 3,16% oraz 4,41%. Porównując I półrocze 2024 r. w powyższych aspektach do analogicznego okresu roku 2021, w obu przypadkach zanotowano wzrost, kolejno o 11,11% oraz 19,19%. Szczegółowe dane prezentują wykresy 27 i 28 oraz tabele 8 i 9.

Wykres 27. Liczba unikalnych podmiotów składających formularz RUD w latach 2021–2024 – porównanie kwartalne

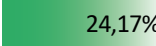
Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

Wykres 28. Liczba unikalnych wykonawców wykazanych w formularzach RUD latach 2021–2024 – porównanie kwartalne

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

Tabela 8. Liczba unikalnych podmiotów składających formularz RUD w latach 2021–2024 – porównanie kwartalne

Wpływ formularza RUD	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.	Porównanie 2024 r. do 2023 r.	Porównanie 2024 r. do 2022 r.	Porównanie 2024 r. do 2021 r.
I kwartał	26 832	32 629	34 571	33 318	 -3,62%	 2,11%	 24,17%
II kwartał	33 022	34 266	34 525	33 183	 -3,89%	 -3,16%	 0,49%
Razem	59 854	66 895	69 096	66 501	 -3,76%	 -0,59%	 11,11%

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

Tabela 9. Liczba unikalnych wykonawców wykazanych w formularzach RUD w latach 2021–2024 – porównanie kwartalne

Wpływ formularza RUD	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.	Porównanie 2024 r. do 2023 r.	Porównanie 2024 r. do 2022 r.	Porównanie 2024 r. do 2021 r.
I kwartał	101 609	132 069	141 542	142 472	 0,66%	 7,88%	 40,22%
II kwartał	131 826	142 023	145 207	135 764	 -6,50%	 -4,41%	 2,99%
Razem	233 435	274 092	286 749	278 236	 -2,97%	 1,51%	 19,19%

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

Największy wzrost liczby osób wykonujących umowy o dzieło odnotowano w sekcji PKD O – administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne wzrost 1,46% w porównaniu do analogicznego okresu roku 2023. Wzrost wykonujących umowy o dzieło nastąpił między innymi również w sekcji:

- działalność profesjonalna naukowa i techniczna (sekcja M) – o 1,30% w porównaniu do 2023 r.,
- działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją (sekcja R) – o 0,76% w porównaniu do 2023 r.,
- pozostała działalność usługowa (sekcja S) – o 0,61% w porównaniu do 2023 r.

Natomiast spadek liczby osób wykonujących umowy o dzieło nastąpił między innymi w sekcjach:

- budownictwo (sekcja F) – o 14,08% w porównaniu do 2023 r.,
- przetwórstwo przemysłowe (sekcja C) – o 7,46% w porównaniu do 2023 r.

Szczegółowe dane zaprezentowano w tabeli 10.

Tabela 10. Sekcje PKD płatnika składek w których wykazane zostały osoby wykonujące umowy o dzieło w latach 2023–2024 – porównanie kwartalne

SEKCJA PKD	2023 r.	2024 r.	Zmiana
J – informacja i komunikacja	56 774	53 723	-5,37%
M – działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	49 639	50 285	1,30%
R – działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	33 965	34 224	0,76%
P – edukacja	31 678	30 208	-4,64%
S – pozostała działalność usługowa	25 934	26 093	0,61%
O – administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	10 182	10 331	1,46%
C – przetwórstwo przemysłowe	10 205	9 444	-7,46%
G – handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	9 898	9 311	-5,93%
N – działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	7 191	7 115	-1,06%
F – budownictwo	6 617	5 685	-14,08%

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

W pozostałych sekcjach liczba osób wykonujących umowy o dzieło wzrosła o 3,14% w stosunku do 2023 r.

10. Podsumowanie

Przewidziany regulacjami zakres informacyjny przekazywany w formularzu RUD, w powiązaniu z danymi dotyczącymi podmiotu zgłaszającego, umożliwia prowadzenie wielu analiz, począwszy od oceny dynamiki dokonywanych zgłoszeń w ciągu roku, rodzaju podmiotów dokonujących zgłoszeń, przedmiotu ich działalności, czy też wielkości, a także z uwzględnieniem cech takich jak wiek wykonawców, czy okres zawieranych umów.

Przeprowadzone analizy formularzy RUD za okres od 1 stycznia do 30 czerwca 2024 r., które zostały przedstawione w niniejszym opracowaniu pozwalają na wyciągnięcie m.in. następujących wniosków:

- w I półroczu 2024 r. przekazano do ZUS 548,6 tys. formularzy RUD, na których zgłoszono 696,02 tys. umów o dzieło;
- największa liczba zgłoszeń dokonywana jest za pośrednictwem kanału PUE (ponad 90%), co świadczy o znacznym stopniu elektronizacji kontaktów płatników składek z ZUS;
- w dwóch pierwszych kwartałach 2024 r. największa liczba formularzy RUD przekazywana była do ZUS w ostatnim miesiącu poszczególnych kwartałów – powrót do trendu z lat 2021–2022;
- w przypadku liczby unikalnych podmiotów zgłaszających formularz RUD, w II kwartale 2024 r. ich liczba, podobnie jak w latach poprzednich, była najwyższa w ostatnim miesiącu kwartału, o tyle w I kwartale 2024 r., w marcu do ZUS wpłynęła mniejsza liczba formularzy niż w styczniu;
- liczba płatników składek zgłaszających wykonanie umowy o dzieło w 2024 r. w odniesieniu na 10 tys. płatników była najwyższa w woj. mazowieckim (301), a najniższa w woj. zachodniopomorskim (137);

- częstość zawierania umów o dzieło znacząco różni się w zależności od województwa – najwięcej umów o dzieło w przeliczeniu na 10 tys. płatników składek zostało zgłoszonych województwie mazowieckim (7,2 tys.), a najmniej w warmińsko-mazurskim (741);
- wykonawcy umów o dzieło w prawie 82% byli w wieku od 20 do 59 lat, przy czym więcej umów o dzieło zostało zawartych z mężczyznami (52,52%);
- umowy o dzieło najczęściej zawierano na 1 dzień co stanowi 27,94% wszystkich zawartych umów o dzieło oraz 8 dni co stanowi 9,85%.

Najliczniejszą grupą cudzoziemców, którzy zostali wykazani na formularzu RUD ze wskazaniem państwa pochodzenia, byli obywatele Ukrainy (14,56%). Przy czym w wielu przekazanych dokumentach brak było wskazania kraju pochodzenia. Dlatego też uzupełnienie danych o państwie pochodzenia pozwoliło na ustalenie, że grupą cudzoziemców, którzy najliczniej wykonują umowy o dzieło są obywatele Ukrainy (38,49%) oraz Białorusi (22,73%), natomiast w dalszej kolejności znajdują się m.in. obywatele Niemiec (3,33%) czy Rosji (2,99%). Zachowany został trend z analogicznego okresu roku poprzedniego, jednak warto odnotować ponad 5% spadek obywateli Ukrainy w łącznej liczbie cudzoziemców wykonujących umowy o dzieło.

Jednocześnie w I półroczu 2024 r. złożono do ZUS mniej formularzy RUD (o 58,8 tys.) niż w analogicznym okresie 2023 r., oraz zgłoszono na nich mniej umów o dzieło (o 151,5 tys.). Średnia liczba umów na formularzu w dwóch pierwszych kwartałach 2023 r. to 1,40, w 2024 r. 1,27.

Na podstawie danych dotyczących liczby zgłoszonych umów o dzieło i ich wykonawców, w porównaniu do liczby ubezpieczonych w systemie ubezpieczeń społecznych, wynika, że również w I półroczu 2024 r. nie jest to skala o której domniemywano przed wprowadzeniem rejestru umów o dzieło. Przeprowadzone analizy porównawcze w zakresie liczby złożonych formularzy, zgłoszonych umów, podmiotów zgłaszających oraz osób wykonujących umowę o dzieło wskazują na spadek w każdej wymienionej kategorii w I półroczu 2024 r. w porównaniu do analogicznego okresu 2023 r. Spadek w liczbie złożonych formularzy odnotowano również w stosunku do I półrocza 2022 r. (o 4,7 tys.) oraz wzrost w stosunku do analogicznego okresu roku 2021 (o 90,5 tys.).

Odnotowania wymaga fakt najmniejszej liczby zgłaszanych umów o dzieło w I półroczu 2024 r. w stosunku do analogicznych okresów w latach 2021–2023 (spadek kolejno o 151,5 tys. w stosunku do roku 2023; o 142,2 tys. w stosunku do roku 2022; o 10,7 tys. w stosunku do roku 2021). Należy podkreślić, że mimo wyraźnego spadku zgłaszanych umów o dzieło w I półroczu 2024 r., odnotowano wzrost liczby umów o dzieło zawieranych z cudzoziemcami. Porównując liczbę unikalnych podmiotów zgłaszających formularz RUD oraz liczbę unikalnych wykonawców umów o dzieło, zauważalny jest niewielki spadek w pierwszej kategorii w stosunku do roku 2022 r. (o 0,6%) oraz wzrost liczby unikalnych wykonawców (o 1,51%). Wzrost odnotowano w porównaniu tych kategorii do I półrocza roku 2021, kolejno o 11,11% oraz 19,19%.

Warto podkreślić, że nie odnotowano dużych zmian w strukturze podmiotów zgłaszających umowy o dzieło oraz ich wykonawców. Zachowano strukturę z lat ubiegłych w zakresie liczby złożonych formularzy RUD w podziale według rodzaju podmiotu zgłaszającego umowę o dzieło, województwa z którego pochodził, a także oddziału ZUS właściwego dla zgłaszającego umowę o dzieło. Analogicznie sytuacja prezentuje się w przypadku

liczby zgłoszonych wykonawców umów o dzieło w podziale według płci, wieku oraz województwa, z którego pochodził, a także sekcji PKD płatnika składek.

Mając na uwadze powyższe, po I półroczu 2024 r. można stwierdzić, że doszło do kilku zmian w trendach w porównaniu do lat ubiegłych, przede wszystkim w zakresie liczby złożonych formularzy RUD oraz wykazywanych na nich umowach o dzieło. Najważniejszym z nich jest wyraźny spadek zgłaszanych na formularzach RUD do ZUS umów o dzieło.

Z formułowaniem dalszych wniosków w tym zakresie należy poczekać do końca roku 2024, gdyż w latach 2021-2022 zwiększenie zgłaszanych umów o dzieło następowało w II półroczu danego roku.

Spadek zgłaszanych umów o dzieło nie spowodował jednak większych zmian w samej ich strukturze i nadal można stwierdzić, że zachowane zostały trendy zaprezentowane w poprzednich publikacjach. Umowy te zgłaszane są do ZUS przede wszystkim przez płatników składek. Najczęściej są to podmioty prowadzące działalność naukową i techniczną, w zakresie informacji i komunikacji oraz przetwórstwa przemysłowego, zgłaszające do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego nie więcej niż 9 ubezpieczonych, a ich siedziba mieści się w województwie mazowieckim. Umowy o dzieło w większości przypadków zawierane są na okresy nie dłuższe niż 9 dni. Najczęściej osoby wykonujące umowę o dzieło zamieszkują w województwie mazowieckim, a największą grupę wykonawców stanowią osoby w wieku 30–39 lat. Jednocześnie umowy o dzieło zawierane są częściej z mężczyznami. W przypadku cudzoziemców wykazywanych w formularzach RUD, największą grupę stanowią obywatele Ukrainy.

www.zus.pl/e-wizyta

X @zus_pl

linkedin.com/company/zus-pl

www.zus.pl

ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH